PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 294 (11.710)

Trst, četrtek, 15. decembra

TRST
559
linije)
723
DEŽELNA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER
8554 AA
60100200

Besedilo temelji na dokumentaciji tako imenovane Cassandrove komisij

Minister Romita predložil Crax osnutek zakona za globalno zaščito

Za sedaj še prezgodaj govoriti o rokih za sprejetje zaščitnega zakona za Slovence

ANDREJ NOVAK

RIM — «Predsedniku vlade sem že predložil osnutek zakonskega predloga za rešitev problemov državljanov slovenskega jezika,» nam je rekel danes v pogovoru za Primorski dnevnik italijanski minister za dežele, socialdemokrat Pierluigi Romita. Kot nam je povedal minister, to besedilo temelji na celotni dokumentaciji tako imenovane Cassandrove komisije. Romita meni, da je še prezgodaj govoriti o roku za sprejetje zaščitnega zakona, vendar misli, da je temeljno voljo, da bi našli rešitev, slutiti na obeh straneh.

Pierluigi Romita

«Minister Romita, pred kratkim ste napovedali v poslanski zbornici, da bo vlada predložila v parlamentu svoj osnutek zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine v Italiji. Kako politično ocenjujete to pobudo?»

«Ne da bi se za zdaj spuščal v vsebino vprašanja, se mi zdi prav, da vlada sprejme lastno stališče o tem problemu. Doslej so pobude vedno prihajale iz parlamenta in so obravnavale na eni strani najrazličnejše probleme, na drugi strani pa so povezovale problem državljanov slovenskega jezika z drugimi vprašanji. V takem položaju doslej nismo mogli urediti tega specifičnega vprašanja. Namen vladnega predloga je torej, postaviti posebej na dnevni red to vprašanje, ga ločiti od ostalih in ga pripeljati do rešitve.»

«Kdaj je mogoče pričakovati, da bo vlada predložila svoj osnutek?»

«Predsedniku vlade sem že predložil prvi osnutek. Ta osnutek bodo morali seveda odobriti še drugi prizadeti ministri, še posebno minister za zunanje zadeve, potem prosvetni minister, kar zadeva probleme v zvezi s šolstvom in tako dalje. Težko je torej predvideti, kako dolgo bo trajal postopek. Ne smemo pozabiti, da imamo opraviti tudi z vrsto parlamentarnih pobud, ki jih bo treba povezati s pobudo vlade, ter ločiti vse drugo, kar ne zadeva Slovence. Postopek torej ne bo preprost, vendar smo šele na začetku parlamentarnega obdobja in mislim torej, da je časa dovolj, da se zakon sprejme v zadovoljivem roku.»

«Ali sloni ta pobuda na konkretnem dogovoru med političnimi silami?»

«Po mojem obstaja med politični-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mitterrand v Beogradu

BEOGRAD — Predsednik republike Francije Francois Mitterrand bo danes prispel na uradni in prijateljski obisk v Jugoslavijo. Kot ocenjujejo v Beogradu, bo to dogodek posebnega pomena, ki bo na svojevrsten način simboliziral visoko stopnjo medsebojnih odnosov in sodelovanja. Mitterrandov obisk potrjuje željo obeh strani za nadaljevanje stikov na najvišji ravni, ki jih spremljajo številna srečanja na različnih ravneh v družbenopolitičnem, gospodarskem, kulturnem, znanstveno - tehničnem in športnem življenju.

Pogovori v Beogradu bodo, kot ocenjuje Tanjugov diplomatski urednik, usmerjeni v proučitev dvostranskih odnosov in aktualnih mednarodnih vprašanj. Na področju gospodarskega sodelovanja je Francija pomemben partner Jugoslaviji. V preteklosti so pri tem dosegli pomembne uspehe, bilo pa je tudi več napak. Srečanje na najvišji ravni bo ugodna priložnost za podrobnejšo proučitev vseh vidikov dvostranskih odnosov. Od tega srečanja je pričakovati, da bo odprlo vrata za sodobnejše sodelovanje med gospodarstvi obeh držav.

Predsednika Špiljak in Mitterrand bosta posebno pozornost namenila tudi razmeram v svetu. Obe državi sta zainteresirani za razširitev lastne dejavnosti na mednarodnem prizorišču, da bi prispevali k zmanjšanju sedanje napetosti, ki dobiva zaskrbljujoče razmere. Obe državi sta zainteresirani za krepitev varnosti in miru v Evropi in svetu, za širši dialog med Vzhodom in Zahodom ter za reševanje probemov v odnosih med Severom in Jugom, vključno s projektom za novo mednarodno gospodarsko ureditev. V zvezi s tem Francija pozorno spremlja tudi dejavnost neuvrščenih in držav v razvoju. Neizogibna tema pogovorov med Špiljakom in Mitterrandom pa bo tudi vprašanje razoroževanja. (dd)

Berlinguer zadovoljen s potovanjem po Vzhodu

RIM — Enrico Berlinguer pojde v Moskvo. Tajnik KPI je svoj sklep objavil sam na tiskovni konferenci ob svojem povratku iz Romunije in Vzhodne Nemčije. Vendar je sam dodal, da za sedaj ne ve še točen datum svojega potovanja. Za sedaj sta o tem v Moskvi govorila Chiaromonte in Cervetti, ki sta vodila delegacijo KPI v Sovjetski zvezi. Berlinguer je dejal, da sta dosegla načelni sporazum, istočasno pa bo treba oceniti čas in način obiska, da bi slednji bil koristen.

V svojem pogovoru z novinarji je tajnik KPI bil videti dokaj zadovoljen. Potovanje v obe vzhodni državi, do katerega je prišlo pred napovedanim potovanjem predsednika vlade Craxija, je dalo dokaj pozitivne rezultate. Predlog, ki ga je komunistična partija dala v parlamentu, se pravi upočasnitev rokov za postavitev ameriških evroizstrelkov, istočasno pa odprava sovjetskih SS-20, je naletel tako pri romunskih kot pri vzhodnonemških voditeljih na dokajšnjo pozornost. Vest o možnem potovanju Berlinguerja v Moskvo pa s svoje strani potrjuje vlogo, ki jo KPI skuša igrati v globalnih pogajanjih med Vzhodom in Zahodom.

Čeprav je bil videti dokaj zadovoljen z uspehi svojega potovanja (več objektivno, vsaj v Vzhodnem Berlinu, ni bilo mogoče pričakovati) pa Berlinguer ni skrival svojega globokega pesimizma kar zadeva mednarodni politični položaj. Stanje se iz dneva v dan slabša, je dejal Berlinguer, menim pa, da nekatere perspektive obstajajo in da jih je treba do skrajnosti izkoristiti. Po njegovem mnenju se politični voditelji držav, ki ju je obiskal, ne zavedajo v polni meri stalnega slabšanja mednarodnega položaja. Obnašajo se kot da se ne bi zgodilo nič in da bi bilo mogoče vrniti se na prejšnje položaje samo s kakšnim pozivom. Oboroževalna tekma pa je na žalost zašla v popolnoma novo obdobje tako kar zadeva kvaliteto kot kvantiteto in vse kaže, da se bo še pospešila. Naša naloga je, je dejal Berlinguer da zavremo stopnjevanje napetosti.

R. G.

Včeraj predstavili baletno igro «Črček in mravlja»

Pogumna pobuda Dijaškega doma

V pičlih dveh mesecih so slovenski in italijanski šolarji spet napravili pomemben otipljiv korak k medsebojnemu sporazumevanju in zbliževanju: včeraj so predstavili baletno igro «Črček in mravlje», sad skupnega dela in navdušenja. To je tretja tovrstna pobuda Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel in drugi primer sodelovanja slovenskih in italijanskih šolarjev, učiteljev in staršev. Odveč je dokazovati, kako izredno dobrodošla je taka oblika sodelovanja najmlajših dveh narodnosti in jezikov ravno v trenutku novih poskusov, da bi poslabšali odnose med njima. Poleg otrok je združila slovenske in italijanske šolnike in starše, si pridobila podporo šolskih oblasti in pritegnila pozornost široke javnosti. Neštetokrat smo priče utemeljevanja potrebe po medsebojnem zbliževanju, a se potem previdno držimo vsak svojega konca. Slovenski dijaški dom je že drugič pogumno uresničil to sodelovanje s predstavo, ki sicer nima visokih plesnih ambicij, zato pa išče svoj smisel v skupnem delu pri pripravi predstave, v skupnem nastopu pred javnostjo, skratka v toliko terjanem dialogu dveh narodnosti, ki je še posebno dragocen, ker ga začenjajo prav najmlajši.

Dolar se bliža 1.700 liram

RIM — Rekord za rekordom ameriški dolar požira menjalno vrednost ostalih valut, zlasti evropskih, ker se mu japonski jen trdneje upira (skupaj s švicarskim frankom). V Italiji je včeraj dosegel nov, sedmi zapored, zgodovinski rekord, ko je bilo treba odšteti za dolar 1.676,75 lire, sedem več kot dan prej. Nov vrh je ameriška valuta dosegla tudi v menjavi z zahodnonemško marko, ki jo šibita škandala okrog zasebne banke SMH in podjetja «Flick», pri katerem je bil vpleten tudi minister Lambsdorff. Kljub «obrambnim» prodajam državne banke je dolar dosegel najvišjo vrednost v zadnjih 10 letih, to je 2,7685 marke.

Funkcionar goriške kvesture vpleten v sodno preiskavo

VERONA — Sodstvo iz Verone je sprožilo preiskavo proti bivšemu načelniku veronskega letečega oddelka Giorgiu Lolliju, ki je sedaj v službi na goriški kvesturi. Lolli je osumljen, da je nudil kritje raznim razpečevalcem mamil.

Prav v obdobju, ko je načeloval veronskemu letečemu oddelku (od leta 1978 do leta 1981) je veronska federacija KPI objavila «belo knjigo» o pojavu mamil v Veroni in v njem izrazila pomisleke in sume o dejavnosti načelnika letečega oddelka.

Lolli je vsa ta namigovanja izrecno zavrgel tudi v intervjujih po raznih časopisih. Sedaj pa je prišlo na dan, da so bili sumi kot kaže osnovani, da je njegovo ime zapisano v dosjeju preiskovalnega sodnika Guglielma Avolia.

Bivši policijski načelnik pa ni sam med osumljenci. Avolio dolži še sedem drugih oseb, ki so baje vpletene v razpečevanje mamil v Veroni. Med njimi je pet Italijanov, dva pa sta Egipčana.

Veronska kvestura je že 23. marca poslala sodstvu gradivo o domnevni nezakoniti dejavnosti Giorgia Lollija. Preiskovalni sodnik Avolio pa kot kaže poizveduje tudi o nekem drugem bivšem funkcionarju veronskega letečega oddelka, ki pa ni vpleten v Lollijevo zadevo. Tega funkcionarja so odpustili iz službe že pred šestimi meseci, imena pa niso sporočili.

SVETOVNI POKAL

Quariova presenetila v slalomu v Sestrieru

SESTRIERE — Včerajšnji ženski slalom za svetovni pokal v Sestrieru je prinesel veliko zadoščenje italijanski alpski reprezentanci, ki je bila doslej dokaj v ozadju. Maria Rosa Quario je po skoraj letu dni (zadnji velik uspeh je dosegla januarja na Češkoslovaškem) znova posegla po prvem mestu. Quariova je bila zlasti odlična v prvi vožnji, ko si je nabrala precejšnjo prednost, ki jo je zanesljivo ubranila tudi v drugem spustu.

Lep uspeh so dosegle tudi Jugoslovanke, ki imajo med prvo deseterico dve svoji zastopnici, Nušo Tome, ki je zasedla osmo mesto, in pa Anjo Zavadlav, ki je pristala le mesto niže.

V skupni razvrstitvi svetovnega pokala se je na prvo mesto prebila Erika Hess.

KVALIFIKACIJE ZA EP

Jugoslaviji uspel podvig v Cardiffu

CARDIFF — Jugoslaviji je uspel podvig v Cardiffu. «Plavi» so namreč sinoči v predzadnji tekmi 4. izločilne skupine evropskega nogometnega prvenstva igrali neodločeno z 1:1 (0:0) in tako izpolnili načrt. V borbi so za finale v Parizu. V sredo, 21. 12., pa bodo morali v Splitu premagati Bolgarijo.

«Plavi» sinoči v Cardiffu niso igrali najbolje, vseeno pa je bilo to dovolj za osvojitev točke proti skromnim Walležanom, ki so sicer imeli skozi večji del srečanja terensko premoč, igrali pa so brezglavo in neučinkovito v napadu.

Strelca v sinočnjem srečanju sta bila James v 54. min. za domačine in Bazdarević v 81. min. za Jugoslavijo. Wales je tako izločen iz finala.

Jugoslovani slabi inovatorji

LJUBLJANA — *V Jugoslaviji je kar 605 znanstvenoraziskovalnih inštitutov, en izum pa pride povprečno na 15 tisoč 700 prebivalcev. Na Japonskem, kjer so najbolj razvili to dejavnost pa je vsak šesti prebivalec inovator. Tako sodi Jugoslavija na predzadnje mesto na lestvici izumiteljev v Evropi.*

Najverjetnejša razloga za takšno stanje sta naslednja: v gospodarstvu je vključenih vse premalo visokokvalificiranih strokovnjakov. V proizvodnji dela namreč komaj tisoč doktorjev in magistrov znanosti, čeprav jih je v Jugoslaviji okrog 24 tisoč. Nenazadnje je od skupaj 820 tisoč inženirjev in tehnikov zaposlenih v proizvodnji komaj tretjina. Ob dokaj skromni aplikaciji znanstvenih dosežkov v gospodarstvu ni čudno, da je tudi prispevek teh kadrov na področju izumiteljstva majhen.

Drugo: lastni potencial znanja je bil leta v senci tujih spoznanj, ki so v Jugoslavijo prihajala za drage dolarje. Drugače povedano, razvijala se je tehnološko odvisna industrija, ob tem pa je šlo v pozabo skrb za ustvarjanje in razvoj lastne pameti.

Težki gospodarski časi so pretresli tudi to področje. Z varčevanjem in krčenjem uvoza je prišlo pod udar tudi kupovanje tujih spoznanj. Oslanjanje na lastne moči je na tem področju pomenilo, da je treba narediti odločen zaokret: iz jugoslovanskih «prepisovalcev» tujih tehnologij je treba napraviti ustvarjalce. Do takšnih sklepov je pripeljala trpka resnica — treba je vrniti vse dolgove tujini, česar pa jugoslovanska industrija, čeprav modernizirana po evropskih in svetovnih vzorih, ni sposobna. Razlog je na dlani: s proizvodnjo ob tuji tehnologiji je potrebno tudi veliko surovin in materiala iz tujine.

Z uporabo domačih inovacij so lani v 75 jugoslovanskih delovnih organizacijah ustvarili okrog 1,5 milijarde dinarjev. So primeri, ko skupina izumiteljev v določenem podjetju ustvari večji dohodek kot vsi ostali zaposleni. S tem je jasno dokazano, kaj je vse mogoče doseči, če je izumiteljstvo dobro organizirano. Številne pa so delovne organizacije, celo z več tisoč zaposlenimi, kjer temu ne posvečajo nobene pozornosti in zato že nekaj let niso zabeležili niti ene inovacije.

Položaj domače ustvarjalnosti se zadnje čase le izboljšuje. Ne samo zaradi nekaj novih zakonov in predpisov, ki jasneje določajo družbenoekonomski položaj izumiteljstva, saj normativna urejenost nikoli ni zavirala ustvarjalnosti, sodobnejša je le vzpodbuda, bolj pomembna je ekonomska nuja opiranja na lastno znanje in dosežke tega znanja.

Skrbi pa, da se v tej ugodnejši klimi za inovatorje najslabše znajdejo tisti, od katerih najbolj pričakujejo nove rešitve. Med 1428 prijavljenimi domačimi izumi jih je bilo lani daleč najmanj (31) iz znanstvenoraziskovalnih inštitutov, v temeljni organizaciji združenega dela (142), celo v 1205 primerih pa gre za posameznike. Ti podatki zgovorno pričajo kako je uvoz znanja neugodno vplival na razvijanje ustvarjalnih sposobnosti domačih strokovnjakov, ki so pri izumiteljskih dosežkih krepko zaostali za posamezniki, pogosto tudi tehnično premalo izobraženimi delavci. Če se bo taka tendenca nadaljevala, je iluzorno pričakovati zaokret v spremembi tehnologij, saj je to za posameznika vendarle prevelik zalogaj.

Sprememb ni pričakovati, dokler ne bo prišlo do preobrata tudi v miselnosti. Čeprav imajo izumitelji v številnih dokumentih vso moralno podporo in je (na papirju) urejeno tudi nagrajevanje tovrstnega dela, tega pogosto v združenem delu in družbi nasploh ne upoštevajo. Tudi najboljše inovatorje skromno nagrajujejo. Dohodek ni odvisen od rezultatov znanja in dela, izumiteljstvo pa še prepogosto ocenjujejo kot «sindikalistično», ne pa kot pomembno proizvodno in ekonomsko dejavnost.

Najhujši dosedanji ameriški prikaz moči v Libanonu

Šesto brodovje bombardiralo sirske raketne baterije v Šufu

BEJRUT — Američani so včeraj sprožili enega najbolj silovitih topovskih napadov na položaje sirskih enot v Libanonu, saj so se prvič oglasili 406-milimetrski topovi orjaške bojne ladje «New Jersey», oglasili so se tudi vsi 127-milimetrski topovi te največje bojne ladje na svetu, v tragični koncert pa so se spustile tudi druge ladje šestega brodovja. Tarča topovskega bombardiranja so bile predvsem sirske protiletalske raketne baterije v Šufu; ki so predvčerajšnjim in tudi včeraj sprožile nekaj izstrelkov proti ameriškim izvidniškim letalom.

V Bejrutu pa se je grmenje ladijskih topov zlivalo s tuljenjem raketnih izstrelkov in rezkimi eksplozijami minometalcev. Libanonsko glavno mesto je včeraj ponovno doživelo ognjeni dan, ki je terjal pet življenj in na ducate ranjenih. Spopadi pa so domala divjali po vsem osrednjem Libanonu, kjer so se ponovno spopadli druzi in falanga.

Tudi v Tripoliju je včeraj ponovno spregovorilo orožje. Prosirske odpadniške palestinske sile so napadle Arafatove položaje a so se kasneje umaknile. Disidenti so s tem hoteli pokazati, kaj čaka Arafata in njegove borce, če ne bodo do 21. decembra kot domenjeno zapustili Tripoli. V Arafatovem štabu so bili včeraj še kar optimisti, saj bi morali Italijani v kratkem prepeljati na Ciper 67 palestinskih ranjencev, glede umika glavnine z grškimi ladjami pa ZDA že pritiskajo na Izrael, da umakne pomorsko blokado Tripolija.

Medtem pa je generalna skupščina OZN predsinočnjim izglasovala poziv o sklicanju mednarodne mirovne konference za Bližnji vzhod, ki se je bi udeležili poleg neposredno vpletenih tudi Palestinci, Združene države Amerike in Sovjetska zveza. Svet se namreč z grozo boji, da bi lahko Bližnji vzhod sprožil blokovski spopad, niti sedanje napetosti pa posredno ali neposredno vlečeta prav supersili.

Dolanc na obisku v Grčiji

SKOPJE — Na povabilo grškega ministra za javno varnost Skularikisa je včeraj iz Skopja v Atene odpotovala delegacija organov za notranje zadeve SFRJ, ki jo vodi član ZIS in zvezni sekretar za notranje zadeve Stane Dolanc. Med obiskom v prijateljski sosednji republiki Grčiji se bo delegacija s tamkajšnjimi predstavniki pogovarjala o nadaljnji razširitvi sodelovanja med organi za notranje zadeve obeh držav, predvsem pri preprečevanju vseh vidikov mednarodnega terorizma in drugih oblik organiziranega mednarodnega kriminala ter ilegalnega prometa in prometa z mamili. Proučili bodo tudi vprašanja dvostranskega sodelovanja. (dd)

Prekinitev toka prilagodili TV prenosu tekme Wales-SFRJ

SARAJEVO — Tanjug je včeraj sporočil, da so na zahtevo občanov redukcijo električne energije v Bosni in Hercegovini časovno premaknili, tako da so vsi prebivalci te republike lahko gledali sinočnjo nogometno srečanje med reprezentancama Walesa in Jugoslavije po televiziji. Redno šesturno redukcijo so namreč premaknili za nekaj ur in je tako trajala na vseh območjih te republike do 20. ure zvečer, pol ure pred začetkom prenosa. Tudi pomanjkanje elektrike ni ovira, kadar poskoči nogometna žoga... (dd)

Obletnica evropskega gibanja AICCE

MILAN — V soboto 10. decembra se je v Milanu zaključila svečana prireditev ob 40-letnici nastanka gibanja za združeno Evropo. Svečanosti se je udeležilo veliko prebivalstva. Bili so namreč navzoči tudi milanski župan Tognoli, minister Spadolini, podpredsednik evropskega parlamenta ter senator Leo Valiani. Bile so prisotne tudi številne druge oblasti; omeniti je treba, da je bil med prisotnimi tudi deželni svetovalec Slovenske skupnosti in predsednik posebne komisije za mednarodne odnose Drago Štoka, ki je imel tudi razgovor z ministrom Spadolinijem. Deželni svetovalec Slovenske skupnosti je imel tudi daljši sestanek s predsednikom AICCE dr. Serafinijem in podpredsednikom dr. Zolijem. Med tem razgovorom se je govorilo predvsem o zaščiti pravic Slovencev v Italiji ter o bližnjih evropskih volitvah, ki bodo junija prihodnjega leta. Na tem sestanku je bil tudi govor o seji vsedržavnega sveta AICCE, ki je sklicana v Rimu januarja prihodnjega leta. Obema predstavnikoma je deželni svetovalec Slovenske skupnosti, ki je postal član vsedržavnega združenja AICCE, že obvestil, da bo med drugim spregovoril o aktualnih problemih Slovencev v Italiji.

• Izdelan vladni predlog za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti v Italiji

NADALJEVANJE S 1. STRANI

mi silami, vsekakor med tistimi, ki se prištevajo k ustavnemu loku, splošno soglasje glede potrebe, da se zajamči kulturna in jezikovna avtonomija državljanov slovenskega jezika. Seveda se utegnejo pokazati nasprotja glede določenih konkretnih ukrepov, vendar mislim, da ne bo težko doseči soglasja, če bo prevladala v veliki večini volja, ki po mojem že obstaja, volja namreč, da se zagotovi ta zaščita.»

«Kot ste sami povedali že v poslanski komisiji, je ta osnutek napravljen na osnovi dokumentov Cassandrove komisije . . .»

«. . . drži . . .»

«. . . Toda ti dokumenti imajo dva močno različna dela, mnenje italijanskih članov komisije in posebno mnenje slovenskih članov. Ali so pri sestavi besedila osnutka upoštevali celotno gradivo ali ne?»

«Seveda, poskušali smo nakazati čim boljše predloge. Bilo bi brez haska sestaviti mešano komisijo, če bi potlej zasnovali zakon zgolj na sklepih italijanske strani. Gotovo pa bosta obe strani morali privoliti v kak popustek, v kak kompromis, drugače ne bo mogoče sestaviti zakona, ki bi zadovoljil vse.»

«Mislite, da bi bilo treba v nadaljevanju delati v tesnem sodelovanju z lokalnim prebivalstvom, recimo, z avdicijami na kraju samem?»

«Tudi to je zamisel, ki bi jo lahko predlagali, če ne v obliki avdicij na kraju samem, pa s pogovori v raznih krajih in na raznih ravneh. Toda o tem bodo odločali v parlamentu. Vlada je v parlamentarnem postopku bolj opazovalec, če ravno je jasno, da ima točno opredeljene in pomembne odgovornosti.»

«Ali bo vladni predlog osnova za izdelavo zakonskega besedila?»

«Da, kot določata parlamentarni poslovnik in tehnika. Vladni predlog bo torej temeljni tekst, ki določa linio, ki se zdi vladi najprimernejša za rešitev problemov slovenske manjšine, katere je treba ločiti od problemov ostalih etničnih skupin v Italiji, ki niso tako nujni. Na drugi strani naj vladni predlog naznači tudi rešitve, ki se zde vladi najlažje uresničljive. Razume pa se, da parlament v celoti ohrani svoje pristojnosti, in torej lahko z amandmaji in tudi sicer vladno besedilo dopolnjuje in spreminja.»

«Vi ste torej v bistvu optimist?»

«Vedno sem mnenja, da je z dobro voljo mogoče priti do rešitev. Seveda pa bi bilo zaželjeno, da se ne bi na ta vprašanja, ki so pomembna, ker zadevajo vsakdanje življenje, navezala načelna vprašanja ali izključni pogoji (pregiudiziali), ki jih je vedno težko premagovati. Edino načelo, ki ga moramo spoštovati, je priznana pravica Slovencev, da ohranijo svoj jezik in svojo kulturo. Če se bodo na to navezala še drugačna načela, recimo nacionalistično ali konkretno politično obarvana, potem bomo naleteli na težave, posebno še, če bodo ta stališča izražena na radikalen način. Če pa bomo izhajali iz tega osnovnega načela, ki sem ga omenil, če bo prevladala konkretna politična volja, potem bomo dosegli rešitev.»

«Pa se vam zdi, da ta izhodiščna politična volja obstaja?»

«Brez dvoma, in to na obeh straneh.»

ANDREJ NOVAK

Referendum v Furlaniji proti jedrskim nabojem

VIDEM — Kakor smo že poročali, so na pobudo furlanskega odbora za mir izvedli samoupravni referendum proti nameščanju jedrskih nabojev v domala vseh občinah. Skupina mladih v občinskem odboru za mir v Reali del Roiale je v enem mesecu na referendumu zbrala med občani 765 podpisov pod resolucijo, v kateri poziva občinski svet, naj se zavzame proti nameščanju jedrskega orožja.

Župan Mario Chittaro je ob tej zahtevi izjavil, da bo občinski svet o njej razpravljal med božičem in novim letom. V Furlaniji so večjemu številu občin poslali podobno zahtevo, vendar je doslej stališče proti jedrskemu orožju zavzel samo občinski svet v Tolmeču.

NAJSODOBNEJŠA TEHNOLOGIJA VENDAR V PRISOTNOSTI ČLOVEKA

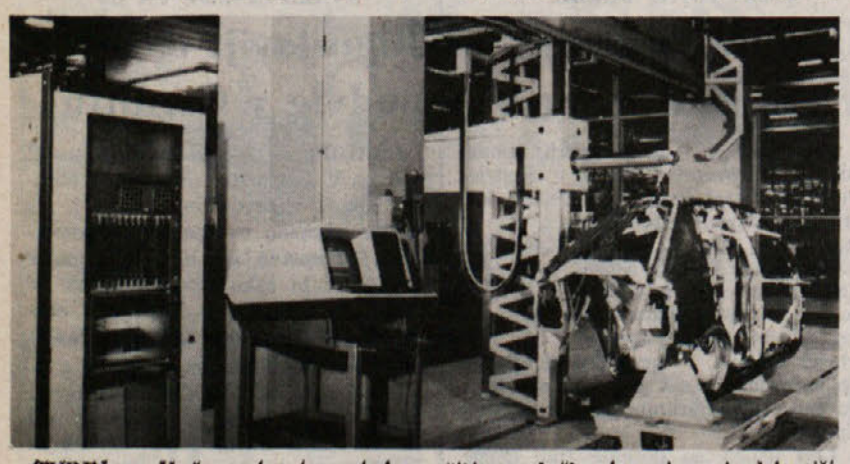

TURIN — V času, ko je v industriji prisotnih vedno več robotov in je prisotnost človeka vedno manjša (na primer v Fiatovih obratih, ki proizvajajo uno, ritmo itd.), je kaj čudno videti toliko delavcev kot ob montažnih trakovih turinske Lancie. Še toliko bolj, ker je tovarna zelo moderna in proizvodnja potega v sožitju med človekom in najsodobnejšimi elektronskimi napravami.

Pri Lancii to razlagajo z veliko skrbjo za datajle in za kvaliteto, ki jih pretirana robotizacija ne more zagotoviti. Tako na primer za odkrivanje morebitnih napak v oblikovanju pločevine skrbi robot «feniks» (fenice), h kateremu pripeljejo vzorec, ki ga robot s pomočjo zelo občutljivega terminala temeljito pretipa in ugotovi še tako majhne odklone od norme. V nadaljnji fazi kontrolira kvaliteto elektronski sistem, ki so ga poimenovali «passa parola». Sistem se začenja v zgodnji fazi zaščitnega procesa in omogoča zelo hitro ugotovitev morebitnih napak v zaščitnem procesu za karoserijo in v lakiranju. To seveda omogoča tudi zelo hiter poseg človeka za odpravo vzrokov.

Kjer pa je presenetljivo veliko delavcev, je v oddelku za lakiranje. Tukaj pa si ne smemo predstavljati nekdanjih zadušljivih kabin, kjer so delavci delali v oblaku strupenih dimov. Vzdušje je popolnoma čisto, za kar skrbijo naprave, ki v hipu očistijo zrak.

Skratka, filozofija, ki je vodila Lancio, ko je postavljala svoj obrat v Chivassu, je dokaj jasna: izkoristiti najsodobnejšo tehnologijo pri proizvodnji svojih avtov, vendar tako, da ne izgubijo na osebnosti, za kar skrbi človek, ki da svoj pečat končnemu proizvodu.

Obvestilo tržaški občini z dne 2.11.83

60 mesecev %

UGUSSI, od zmeraj vaš zvesti prijatelj, nudi sedaj **popuste od 20 do 60%** ter še možnost plačevanja v **60 mesecih!** Moč tvrdke UGUSSI ni le v cenah: je tudi v kakovosti, izbiri in izkustvu.

OPREMA IN DODATNI DELI ZA KOPALNICO KERAMIČNE PLOŠČICE

UGUSSI

v Trstu, Ulica Fianona, Valmaura

Jugoslavija v analizi Francozov

PARIZ — «Ne samo zaradi simpatij, ampak tudi zaradi stvarnega interesa in zanimanja Francozov za Jugoslavijo, ki ne glede na svoje sedanje težave zasluži vso pozornost,» mi je odgovoril Jean Claude Pomonti, odgovorni urednik v najuglednejšem pariškem dnevniku Le Monde, ki bo v svoji petkovi številki posvetil posebno prilogo na šestih straneh Jugoslaviji, kar se sicer zgodi v tej novinarski hiši zelo poredko. To, kar so storili zdaj ob obisku predsednika Mitterranda v Jugoslaviji, niso storili doslej niti ob dveh Titovih obiskih v Parizu, niti svoj čas ob obisku takratnega predsednika Giscarda d'Estainga v Jugoslaviji, čeravno je šlo takrat za prvi povojni obisk na tej ravni.

Le Monde, ki bo v tej posebni prilogi predstavil Jugoslavijo z vseh plati, od politične in gospodarske do kulturne, pri čemer je del člankov napisal njihov novinarski kader, del pa jugoslovanski avtorji, je sicer v današnji številki, objavil tri članke o obisku: program, poročilo svojega dopisnika iz Beograda Paula Jankovića in pregled francosko jugoslovanskih gospodarskih odnosov.

Vladi bližji dnevnik Le Matin se je oddolžil kar z dvema prispevkoma na isti strani. V prvem štirikolonskem članku s sliko Mike Špiljaka in podnaslovom, češ da je francoski socialistični model zanimiv tudi za Jugoslovane, so poanto izrazili že v glavnem naslovu: Francija - Jugoslavija: mi smo se tako ljubili... Posebna dopisnica Marie Claude Decamps opisuje spomenik hvaležnosti Franciji v beograjskem parku Kalemegdanu in ugotavlja, da kljub snegu in zobu ne vedno enake zgodovine še vedno ostaja ta napis, ki se je porodil iz zavezništva v prvi svetovni vojni. Danes, izvaja dopisnica, nam Jugoslovani rahlo očitajo, da jim mi te ljubezni ne vračamo preveč in da zato toliko bolj cvetijo odnosi z nekdanjim krutim sovražnikom, Nemčijo. Omenjeno je, da je vendar dan Mitterrandovemu obisku v Jugoslaviji s strani Jugoslovanov največji poudarek, saj bo Mitterrand kot edini doslej poleg Indire Gandhi spregovoril tudi v jugoslovanskem parlamentu. Navaja pa tudi nekaj pomislekov predstavnika jugoslovanske diplomacije na račun pretrde francoske roke pri vprašanju evroraket, češ da Jugoslovani odklanjajo vse rakete in da bi bilo najbolje vsaj na Balkanu ustvariti brezatomsko območje. Drugi članek v obliki lahkotnega feljtona opisuje srečanje s preprostimi ljudmi v Črni gori, ki so še vedno zadrti frankofili in od katerih eden tudi duhovito nazdravi: «Na zdravje Francoisu Marchaisu oziroma Georgesu Mitterrandu».

Med opozicijskimi listi je konservativni Figaro odmeril prispevku posebne dopisnice Arielle Thedrel skoraj polovico celotne pete strani. O poudarku ne ravno drobronamerne, a v bistvu temeljite analize, govori že glavni naslov «Jugoslavija ob uri omejitev». Prikazana je celotna paleta od prekinitev električne energije prek pomanjkanja kave in olja do vsakovrstnih bonov, govor je o odločni stabilizaciji, kajti «po dveh desetletjih razbrzdane ekspanzije in potrošnje se je morala Jugoslavija nenadoma zavesti, da je še vedno dežela v razvoju». Figaro ugotavlja, kakšni so načrti štednje, odplačevanja kreditov, izvoza in zapiranja nerentabilnih tovarn, dodajajoč, da pogledi na ta zdravila v razpravah niso vedno isti. Nedvomno je čutiti, da s to kritično sliko Figaro nehote kritizira tudi socialistizacijo gospodarstva v sami Franciji in da tudi decentralizaciji ni naklonjen, saj večino krivde pripisuje republiškim in nacionalnim partikularizmom, pri čemer ne pozabi omeniti, da se Hrvatska in Slovenija upirata zveznemu kupčkanju deviz in da se Slovenci v javnih polemikah o kulturnih jedrih čutijo jezikovno zdaj skoraj bolj ogroženi kot v času stare Avstrije... Tudi zaključek v Figaroju ne izzveni preveč optimistično, češ da se jugoslovansko gospodarstvo zaradi svoje slabe konkurenčnosti vse bolj preusmerja na Vzhod, in da se jugoslovanska pot v sredi med Vzhodom in Zahodom, kljub 40-letnemu obstoju, kaže še vedno v krhki luči.

Nasprotno od tega pa je degolistični Le Quotidien v svojem včerajšnjem sicer krajšem članku izpovedal pozitivna gledanja na Jugoslavijo. To je, ugotavlja, že drugi Mitterrandov obisk v eni izmed komunističnih držav v Evropi. Pred tem je bil v Budimpešti. Tako Budimpešta kot Beograd pa uresničujeta umerjeni komunizem. Seveda pa ni moč Madžarske in Jugoslavije enostavno primerjati, ker je Madžarska le na sovjetskih okopih, medtem ko je Jugoslavija po Titovi zaslugi še vedno voditelj v neuvrščenem gibanju. Zato je za socialistično Francijo, ki naravnava svojo zunanjo politiko v smeri tretjega sveta, toliko pomembnejše, da obišče Mitterrand Beograd, ki je torišče in tolmač tega sveta v razvoju.

BOGDAN POGAČNIK

Včeraj se je začel 11. kongres

Španska partija v precepu sporov

MADRID — Včeraj se je v Madridu začel 11. kongres KP Španije, ki naj bi potekal pod geslom «za obnovo, krepitev in enotnost», a ki so ga že vsi prekrstili v «kongres spora in nesloge». Vrste španskih komunistov so se namreč polarizirale ob sedanjem generalnem sekretarju Geraldu Iglesiasu in ob njegovem učitelju in glavnem nasprotniku Santiagu Carrillu in vnesle v partijo pravi frakcijski boj med stališči vodstva in Carrillove «opozicije».

Sedanji kongres bi moral med petdnevnim zasedanjem odobriti «strateški dokument», v bistvu bodoči program partijskega življenja in glavne programske smernice. Že komaj končani «pokrajinski kongresi» pa so jasno pokazali, da so se razhajanja med obema frakcijama še poglobila in bodo burno bruhnila na dan med kongresom. Poziv Dolores Ibarruri, legendarne Pasionarie, k enotnosti je ostal po vsem sodeč brez odziva. Carrillova frakcija je že napovedala vrsto amandmajev in popravkov k «strateškemu dokumentu» vodstva, da bi preprečila «neizbežno socialdemokratizacijo španske partije». Spopad se bo bil ob treh ključnih vprašanjih: modela KPŠ, njenega položaja v mednarodnem delavskem gibanju in odnosa komunistov do socialistične vlade premiera Gonzaleza.

Iglesias in njegovi hočejo do skrajnosti uresničiti nadaljnjo demokratizacijo partije s svobodo, s soudeležbo množic pri odločanju, s samoupravljanjem in z ljudsko samovlado. «Boj za mir, popuščanje napetosti in razpust obeh blokov» so za privržence mladega sekretarja Iglesiasa glavna postavka v mednarodni politiki. «Obstoj vojaških blokov ogroža boj narodov za nacionalno osvoboditev in za družbeni napredek», gibanje neuvrščenih pa je «ključni činitelj v borbi za mir». Vodstvo res smatra Reaganovo imperialistično politiko za glavni vzrok sedanjega zaostrovanja, a obenem tudi obsoja sovjetsko intervencijo v Afganistanu. Končno pa ne nasprotujejo večjemu «kritičnemu sodelovanju» s socialisti.

Take «evrokomunistične» teze pa sedaj izpodbiva prav oče španskega evrokomunizma, bivši sekretar Carrillo, ki trdi, da so to «socialdemokratska stališča», ki bodo še bolj razbila partijsko enotnost, ki mora ostati revolucionarna in marksistična. Carrillo je tudi «mehkejši» v obsojanju blokovske politike, a ni povsem stopil na stran tretje «prosovjetske frakcije ali bolje rečeno duše» v španski partiji. KPŠ je namreč že doživela boleče odcepitve v Kataloniji, Madridu, Andaluziji in Valencii, kjer prosovjetski komunisti že snujejo novo partijo.

Pravi višek v tem frakcijskem boju pa predstavlja poskus vodstva, da osvoji take teze, zaradi katerih so pred meseci izključili iz partije številne intelektualce in obetavne kadre. Vsekakor pa je glavni vzrok sedanjih zapletov zgodovinski poraz, ki ga je partija doživela na zadnjih volitvah.

□ PEKING — Na Kitajskem se nadaljuje val eksekucij. Te dni so namreč usmrtili tri moške, ki so jih obtožili posilstva in nasilja nad ženskami.

Prekinitev pogajanj o konvencionalnem orožju

DUNAJ — Nova zaskrbljujoča novica za človeštvo, ki si želi razorožitve in miru. Proti ustaljenemu običaju v desetletnih (!) pogajanjih v avstrijskem glavnem mestu med velesilama (ZDA in SZ) o zmanjšanju konvencionalnega orožja v Srednji Evropi, sta se delegaciji razšli ne da bi napovedali dan ponovnega sestanka po praznikih. Senca, ki je po prekinitvah pogajanj zastrla Ženevo in sedaj še Dunaj, zaskrbljuje politične opazovalce. Časnikarjem je šef sovjetske delegacije Valerijan Mihael rekel, da so pripravljeni nadaljevati pogajanja «brez predhodnih pogojev».

Če upoštevamo, da sta velesili prekinili pogajanja o evroraketah in o strateškem orožju (START), sedaj pa še pogajanja o konvencionalnem orožju v Srednji Evropi ostaja januarska konferenca o medsebojnem zaupanju in varnosti v Stockholmu edini kanal, preko katerega se bosta še lahko pogovarjali.

Tako se spet zelo očitno kaže, kako je usoda človeštva resnično v rokah dveh vodilnih sil v zahodnem in v vzhodnem vojaškem, gospodarskem in ideološkem bloku, in kako so potrebni resni napori nevtralnih in neuvrščenih držav, da s svojimi mirovnimi pobudami presežejo logiko nasilja, ki nam streže po življenju.

Vsemu svetu v posmeh sta ti velesili polni besed o svobodi. Obe sta besedo svoboda na svoji zastavi napisali na najvišje mesto. Toda «pesmi svobode ni mogoče igrati na instrumente nasilja». In kaj je drugega, če ne nasilje, zagotavljanje državnega tajnika za obrambo ZDA Weinbergerja, da bodo ostali tihomorska sila in da je zavezništvo z Japonsko temeljnega pomena za ameriško obrambno politiko. In medtem ko hitijo nameščati pershinge 2 in cruise v Evropi, preštevajo sovjetske rakete srednjeročnega dometa (doslej naj bi jih bilo 360), ki da imajo po tri jedrske naboje in da so tako pokretne, da z njimi Sovjeti ne morejo obstreljati samo Evrope, ampak tudi Bližnji vzhod ali celo Japonsko. In tudi Kitajsko bi lahko ogrozili, kar bi po Weinbergerjevih besedah predstavljalo hudo nevarnost za mir.

vesel superbožič

in supervoščila

za super leto 1984

cene veljajo od 15.12. do 24.12. do izčrpanja zaloge

olivno olje extra vergine coop 1 l 3390	jajčne testenine pastif. mantovano 250 g 790	kava lavazza rdeča vrečka 400 g 3590	maslo coop kg 5560	bavarski ementalec 10 dkg 575
parmezan reggiano 10 dkg 1430	kuhan zampone montorsi in acm 10 dkg 775	pršut parma 10 dkg 1950	velike zelene oljke coop 690 g 1650	brandy branca stravecchio 70 cl 5190
johnnie walker rdeča etiketa 75 cl 7690	asti cinzano peneče se vino 75 cl 4480	maximilian I° peneče se vino 75 cl 4380	klasični chianti doc gallo nero 75 cl 1390	pinot grigio doc grave del friuli 75 cl 2300
amaretto di saronno original 70 cl 4880	torrone sperlari 270 g 2850	pandoro bauli 910 g 7290	panettone coop konf. 950 g 4950	panettone motta 930 g s čokolado in grand marnier 8880
mlad grah findus primavera 450 g 1890	purica cela ali pol. kg 3390	pegatka kg 4480	orehi california kg 2990	ananas slonokoščena obala kg 1940

SUPERCOOP

studio bartistella trieste P 151283

Črček in mravlje: novo zbližanje slovenskih in italijanskih šolarjev

Včerajšnji dan je bil nadvse pomemben za številne otroke v našem mestu, za malčke iz slovenskih in italijanskih otroških vrtcev, za učence slovenskih in italijanskih osnovnih in srednjih šol. Kakih 90 jih je bilo protagonistov, množica ostalih pa hvaležno občinstvo v gledališču Cristallo, kjer so predstavili baletno igro po Ezopovi basni Črček in mravlje.

Pobudnik, Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel, je k sodelovanju povabil italijanski otroški vrtec iz Ul. Pallini in osnovne šole Saba, Fornis, Carniel, Duca D'Aosta in šolo iz Ul. Conti. Od slovenskih pa so poleg otroškega vrtca iz Ul. Ginnastica, sodelovale osnovne šole Kette, Širok, Ribičič, Župančič in Trubar, srednji šoli Cankar in Ciril in Metod ter slovensko učiteljišča A. M. Slomšek ter poklicni zavod J. Štefan. Na odru so se zvrstile desetine otrok, od najmlajših, komaj triletnih malčkov, do dijakov višjih srednjih šol. Bili so mravlje, pikapolonice, gosenice, čebele, metulji, čmrlji, črček in snežinke, medtem ko se jim je kot strašni pajek pridružil vzgojitelj Boris Mihalič, ki je bil hkrati vodja predstave. Režija in koreografija sta bili v rokah Jože Komljenovića iz Pionirskega gledališča na Reki, za katerega je to že tretje uspešno sodelovanje z našim dijaškim domom.

Med številnim mladim občinstvom so bili na osrednji med včerajšnjimi tremi predstavami navzoči tudi nekateri vidni predstavniki tukajšnjih slovenskih in italijanskih šolskih oblasti, ravnatelji in učitelji, zastopniki SKGZ in Stalnega gledališča F-JK, ki je skupaj z našim SSG pokrovitelj uprizoritve. Predstavo si je ogledal tudi skrbnik za italijanske šole v SFRJ prof. Groppi, ki je zastopal tudi konzulat Republike Italije v Kopru.

Sugestivna predstava Črček in mravlje se ne ponaša z dovršeno plesno tehniko, zato pa je polna otroškega navdušenja in izraz truda slovenskih in italijanskih šolarjev, vzgojiteljev našega dijaškega doma, slovenskih in italijanskih učiteljev in staršev. Njen pomen presega že sicer dragoceno odrsko doživetje za množico nastopajočih, saj gre za novo priliko sodelovanja dveh narodnosti. Skupne priprave in skupno navdušenje je mlade Slovence in Italijane združilo v spoznanje, da so si enaki ne glede na jezik, v katerem se izražajo. Ob njih se je spletlo sodelovanje slovenskih in italijanskih šol, nenazadnje pa so se ob lepem doživetju zbližali tudi mladi gledalci, ki so brez jezikovnih ovir delili navdušenje nad uprizoritvijo svojih vrstnikov.

Kako je z openskim pokopališčem?

Nerešeno vprašanje openskega pokopališča, ki se zaradi malomarnosti in mnogih neizpolnjenih obvez pristojnih teles vleče že precej let, je spet odjeknilo na seji tržaškega občinskega sveta. Zadevo sta tudi spričo predolgega molka občinske uprave spet sprožila svetovalca Spetič (KPI) in Rossi (LpT), ki sta že pred časom zahtevala od župana pojasnila in morebitne nove informacije v zvezi s tem problemom.

Tako je župan Richetti na torkovem zasedanju občinske skupščine povedal, da je uprava vendarle poverila strokovnjakom ustanove «Geocarst» nalogo, da preverijo ali obstajajo iz geološkega in tehničnega vidika možnosti za razširitev sedanjega pokopališča. Šele nato bo uprava dala v zakup gradbena dela in poskrbela za ustrezno varianto regulacijskega načrta, ki je v vsakem primeru potrebna za razširitev zemljišča v Ul. dei Salici.

Županov odgovor je zadovoljil le Rossija, nikakor pa ne Spetiča, ki je ostro protestiral zaradi neupravičene zamude pri obravnavanju in reševanju celotne zadeve, ki se v zadnjih mesecih torej skoraj ni premaknila z mrtve točke. Kaj se bo zgodilo, se je upravičeno vprašal svetovalec KPI, v primeru, da bi raziskava «Geocarst» dala negativen odgovor?

«Pokrajinski nadzorni odbor je zavrnil nekatere naše sklepe v zvezi s tem vprašanjem», je odgovoril župan, «zato smo morali praktično začeti znova. Ni pa krivda sedanjega odbora, da se je zadeva tako zavlekla!» Vse prav torej, le škoda, da je isti stavek pred časom izustil tudi takratni župan Cecovini, ki je na nekem javnem sestanku dejal, da so za zamude krivi le prejšnji demokristjanski odbori.

Danes spet pouk na openski šoli

Občinski uslužbenci so včeraj ob nadzorstvu osebja higienskega urada cel dan čistili opensko osnovno šolo na trgu pri openskem tramvaju, da bi danes omogočili ponoven začetek rednega pouka. Kot znano so pouk na osnovni šoli Bevk prekinili v soboto, ker so se v šolskem poslopju naselile podgane. Italijansko šolo so zaprli že dan prej.

Občinski delavci so v torek zamašili luknje, skozi katere so se podgane prihulile v šolsko poslopje, kljub temu posegu pa so tudi včeraj že spet zasledili na šoli podgane. Odkod so lahko prišle v poslopje, ni znano. Prav zato je bilo včerajšnje čiščenje še bolj temeljito. Pouk se bo torej danes redno nadaljeval.

Medtem je komunistični občinski svetovalec Spetič naslovil na tržaškega župana in pristojnega občinskega odbornika vprašanje, v katerem ju seznanja z zaprtjem openske osnovne šole zaradi divjanja podgan v šolskem poslopju in sprašuje, katere nujne ukrepe bosta podvzela, da bo poslopje spet vseljivo. Poleg tega omenja vprašanje preurejevalnih del v nekaterih prostorih, ki so namenjeni uradom in v ambulanti. Ta dela bi lahko opravili med bližnjimi božičnimi in novoletnimi počitnicami.

● **Tržaški pokrajinski svet** se bo sestal v ponedeljek, 19. decembra. Na dnevnem redu ima tudi razpravo o resoluciji o problemih sožitja in sodelovanja med Italijani in Slovenci, ki jo je predložil Čok (PSI).

Občinski svet ni hotel obravnavati znane Parovelove resolucije

Spet zamudili veliko priložnost

Tržaški občinski svet je v torek zvečer z veliko večino glasov zavrnil zahtevo svetovalca Tržaškega gibanja Paola Parovela za takojšnjo obravnavo njegove resolucije v zvezi z nedavnimi zasedbami nekaterih italijanskih šol «proti dvojezičnosti» in z vlogo občine pri informiranju italijanske mladine o položaju Slovencev v Italiji.

Kot znano je ta resolucija dvignila val prahu že na ponedeljkovi seji načelnikov skupin, na kateri je Parovel poudaril, da je spričo njene aktualnosti nujno, da se občinski svet takoj izreče o tem. Proti njegovi zahtevi, da se resolucijo uvrsti na dnevni red torkove seje so takoj vzrojili fašisti in listarji, župan Richetti pa je bil mnenja, da je treba pri tem upoštevati vrstni red predloženih resolucij. Parovelova resolucija je bila časovno na zadnjem mestu, zato imajo prednost, je menil župan, vse ostale predložene resolucije.

Ta argumentacija vsekakor ni prepričala zastopnika Tržaškega gibanja, ki je na torkovi seji spet sprožil to vprašanje in kot piše v občinskem pravilniku zahteval, da se o tem dokončno izreče skupščina. Pred tem pa je apeliral na vse demokratične stranke, da ga podprejo pri tej zahtevi in da tako prispevajo svoj delež pri ustvarjanju sožitja in boljšega razumevanja med tukaj živečima narodoma. Njegov poziv pa je žal naletel na gluha ušesa velike večine občinskih svetovalcev!

Parovelu je najprej odgovoril v imenu občinskega odbora sam župan Richetti. Dejal je, da nima nič proti njegovi resoluciji, ponovil pa je, da je treba v vsakem primeru upoštevati časovno prednostno lestvico predloženih resolucij. Pri tem pa je očitno pozabil, da je občinski svet v preteklosti ničkolikokrat «kršil» to formalnost za manj važne in tudi dosti manj aktualne resolucije, kot je bila Parovelova. Kot je bilo pričakovati se je v debati oglasil tudi listar Gambassini, ki je seveda ostro nastopil proti Parovelovi zahtevi. Spričo razvoja dogodkov in vzdušja, ki je vladalo v sejni dvorani, je zato svetovalec Tržaškega gibanja na osnovi pravilnika zahteval, da se njegov predlog takoj postavi na glasovanje.

Sejna dvorana se je takoj napolnila z vsemi listarji in misovci, ki so se do takrat mirno pogovarjali v predsobi, istočasno pa sta se neodvisna svetovalca (bivša listarja) Bassani in Frausinova, na tiho izmuznila iz dvorane. Očitno se nista hotela zameriti ne Parovelu in ne bivšim desničarskim kolegom. Proti predlogu za vnaprejšnjo razpravo o Parovelovi resoluciji so se v javnem glasovanju izrekli KD, PSI, PSDI, PRI, LpT in MSI, medtem ko so se za takojšnjo oceno resolucije poleg seveda svetovalca Tržaškega gibanja izrekli le komunisti.

Spričo takega izida glasovanja je Parovel nato iz protesta umaknil resolucijo in v krajšem tiskovnem sporočilu z grenkobo naglasil, «da od take moralno in politično nekvalificirane večine tudi v bodočnosti ni mogoče pričakovati resne debate o problemih sožitja in enakopravnega sodelovanja med tukaj živečima skupnostima.» (st)

Taras Kermauner drevi v Nabrežini

Kulturno združenje «Most» in SKD Igo Gruden prirejata drevi ob 20.15 v Grudnovi dvorani v Nabrežini predavanje «Poezija Iga Grudna med Narcisom in Primorskimi soneti». Predaval bo znani literarni kritik in teoretik prof. Taras Kermauner iz Ljubljane.

● **Jutri ob 18.30** se bo sestal tržaški občinski svet. Na dnevnem redu ima številna vprašanja redne uprave.

PRED 42 LETI SO PADLI TOMAŽIČ IN TOVARIŠI

V nedeljo bo na openskem strelišču spominska svečanost.

Danes poteka natanko 42 let, odkar so na openskem strelišču na Pikelcu omahnili pod fašističnimi streli Pinko Tomažič, Viktor Bobek, Ivan Ivančič, Simon Kos in Ivan Vadnal. Vsako leto ob tem času se vsa naša narodnostna skupnost, skupaj z demokratično italijansko javnostjo, pokloni njihovemu spominu. Tako bo tudi v nedeljo, 18. decembra. Žal bo tudi letos svečanost pred skromnim spominskim obeležjem, ki je pritrjeno na veliko obzidje strelišča, kjer po štiridesetih letih še vedno streljajo brez najmanjšega obzira za dejstvo, da so prav tu pod svinčenkami padli ljudje. Zaman so bili vsi dosedanji posegi openskih in drugih organizacij, zlasti tistih, ki nosijo ime po Tomažiču in tovariših, da bi opensko strelišče spominsko uredili in zavarovali in da bi za strelsko društvo, ki tam vadi, poskrbeli druge prostore.

Doslej ni zalegla niti spomenica, ki so jo med nedavnim obiskom v naši deželi, na Piancavallu, izročili predsedniku republike Sandru Pertiniju. Tudi on še ni odgovoril, čeprav ima navado, da se zavzame za pravične zadeve.

Prav zato bo tudi nedeljska svečanost v znamenju protesta, ker zadeve z openskim streliščem pač niso še uredili ter ponovne zahteve, da se pristojne oblasti enkrat za vselej zganejo.

Poleg svečanosti na strelišču, ki se bo pričela ob 15. uri in na kateri bodo govorili Ezio Martone in Vojko Kocman ter Nives Košuta kot predsedujoča in na kateri bosta pela moški in ženski pevski zbor «Tabor», bo kaj zatem v Prosvetnem domu okrogla miza na temo «Predvojni protifašizem na Primorskem». Na okrogli mizi, ki jo prireja «Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši — SPD Tabor», bodo sodelovali predvojni protifašisti in preganjenci Drago Žerjal, ki bo govoril o prvem tržaškem procesu, dr. Vlado Turina (o slovenskem narodnem gibanju med 1. in 2. tržaškim procesom), Srečko Colja (o delavskem gibanju v tržaški okolici v letih 1930 - 1940), Vidko Vremec (nekaj misli o Pinku Tomažiču in o drugem tržaškem procesu) ter Milan Bolčič (o delovanju narodne protifašistične mladine v letih 1930 - 1940).

Ob tej priložnosti si bodo vsi udeleženci nedeljskega srečanja v openskem Prosvetnem domu lahko ogledali Tomažičevo zapuščino, ki jo je Pinkova mama darovala openski knjižnici, ki je poimenovana prav po Tomažiču in tovariših.

Intervjuji o Slovencih z italijanskimi someščani

Kako konkretno izboljšati medsebojne odnose?

Nadaljujemo z objavo odgovorov znanih osebnosti italijanske narodnosti na Tržaškem na vprašanje, kaj mislijo o Slovencih in kaj bi bilo treba konkretno narediti, da bi izboljšali medsebojno poznavanje.

MICHELE ZANETTI

predsednik Avtonomne pristaniške ustanove, bivši predsednik pokrajine (KD)

«Skoraj 10 let po mednarodni konferenci o manjšinah v Evropi lahko zasledimo bolj sproščene odnose med Slovenci in Italijani. To moramo pripisati tudi temu, da je stvarnost politično in kulturno zrelejša in pa samim državnim aktom, ki, čeprav še niso ustrezno uresničeni, kažejo brez slehernega dvoma na civilno sožitje.

Trdi se, da je postala v zadnjih časih razprava ostrejša in da obstajajo obojestranski predsodki. To odgovarja resnici, vendar gre za čisto nekaj drugega v primerjavi z dogodki izpred desetih in več let. Danes lahko resnično potrdimo, da imajo v naši sredi organizacije in skupinice, ki netijo sovraštvo ali celo nasilje, majhno težo in da je njihov vpliv manjši tudi med mladino.

Čas je, da dokončno sprejmemo kot dejstvo, da sta nas zrelost in civilizacijska stopnja našega prebivalstva pripeljala do zavesti, da pomeni ta prisotnost manjšine in njen razvoj medsebojno bogatitev. In tudi do tega, da je potrebno v duhu zaupanja in medsebojne lojalnosti prispevati k temu, da se v današnji in jutrišnji Evropi razvijejo posredniške sposobnosti in z njimi vedno večje razumevanje in spoznavanje med narodi. To pa je naloga manjšine in večine. Na vprašanje o predsodkih je potrebno odgovoriti zelo pazljivo, saj se predsodki ne odpravijo z zakoni ali s preprostimi izrazi dobre volje, ampak z vztrajnim kulturnim in vzgojnim delom, za kar sta potrebna določen čas in delo med mladimi generacijami. Zdi se nam tudi potrebno apelirati na slovensko narodnostno skupnost, naj se ne zapira vase in ta apel je potrebno razložiti. Če je res, da nosi večina največje krivde, potem je treba k temu dodati še to, da obramba lastne identitete s poudarjanjem razlik ne zadostuje za popolno izboljšanje sožitja med Slovenci in Italijani v Trstu in deželi. Če slovenska narodnostna skupnost ni ogrožena v svojih pravicah in pri svojih družbenih, gospodarskih, kulturnih in šolskih dejavnostih, potem mora izdelati kompleksni načrt, ki zaobjema bodočnost naših krajev in ljudi. In pri tem mora prekoračiti tiste limite, ki se lahko izkažejo kot omejevalni in ki vodijo lahko k samoizolaciji. S tem želim povedati, da je potrebno za boljše medsebojno spoznavanje in razumevanje imeti, čeprav na različnih ravneh, skupne cilje, ki lahko koristijo obema skupnostima v naporih, da se izboljša sožitje v družbi, ki se z vrtoglavo naglico spreminja. Osrednje vprašanje je, da Slovenci in Italijani ostanemo v mestu in v krajih, ki jim preti, da bodo kot celota odrinjeni od zgodovinskega razvoja bodisi na kulturnem bodisi na gospodarskem nivoju. Po mojem mnenju se torej lahko obramba pravic uresničuje v sklopu neke postopne evolucije in ne samo, kar Slovenci sicer upravičeno zahtevajo, z dodelitvijo pravic in dolžnosti.»

DON SILVANO LATIN

odgovorni urednik katoliškega tednika «Vita nuova», glasila tržaške škofije

«Kontraponirati etnične skupine je zame absurdna stvar. Kot kristjan sem nositelj kulture bratstva, kulture, ki hoče premoščati etnične pregrade. Zato je v prvi vrsti potrebno, da ne zanikamo možnosti bratskega sožitja na isti zemlji. Proti sožitju pa se zoperstavljajo ljudje, ki hočejo strumentalizirati dogodke. To se je zgodilo v preteklosti, pa tudi v zadnjih časih na obeh straneh. Zato se mi zdi nujno, da izločimo iz tega vprašanja vse ideologije, kajti ne moremo misliti, da je dobro le na eni strani, zlo pa na drugi. Ravno tako ne moremo verjeti, da uravnavajo zgodovino ideološki načrti, ne pa človek kot tak, mimo ideoloških izkustev. Glede konkretnosti: no, mislim, da se mora roditi (morda se že rojeva) nova generacija, ki je ne bremenijo zgodovinski dogodki, za naše kraje in v določenih pogledih tako težki. Na ravni naše katoliške skupnosti niso odnosi med slovensko in italijansko mladino težavni, kot je med drugim dokazalo tudi srečanje na pomorski postaji letos spomladi. Mladinska katoliška skupnost teži k tožitju že od leta 1978, ko je prišlo do prvih kontaktov med italijansko in slovensko katoliško mladino v Trstu. Mislim, da moramo nadaljevati na poti medsebojnega spoštovanja, ljubezni (ta beseda je za nas kristjane še posebnega pomena) in tolerance. Slovenci in Italijani niso sami na sebi popolni, tako eni kot drugi morajo biti avtokritični. Samokritika pa ne sme imeti negativnih posledic, služi naj za grajenje bodočnosti. Bodočnost pa vidim v mladi generaciji.»

LICIO BOSSI

odgovorni urednik tržaškega tednika «Trieste sport»

«Sam nimam predsodkov do Slovencev, do slovenske manjšine. Kar me moti, je prav nasprotno. Večkrat imam namreč občutek, in to predvsem na nogometnih in košarkarskih tekmah, da je slovenska manjšina sovražno razpoložena do Tržačanov italijanskega jezika, da je zelo zaprta in malo pripravljena na dialog. Kako izboljšati odnose? Zame je prav, tako kot je. Mislim, da smo lahko srečni in povsem zadovoljni, da živimo kot živimo, saj so vse naokoli posejane smodnišnice, spomnim naj na Poadižje, na napetosti v drugih državah. Zdi se mi, da živimo zelo civilno, čeravno se včasih le «toleriramo». Tržačani imamo dolg jezik, zato včasih izrečemo kako krepko, ne bi pa temu prisojal posebno sovražnega pomena. Ponavljam, živimo zadovoljivo, zato ne bi napihoval problemov. Zasedbe na italijanskih šolah? Zanimam se le za šport, zato so moje izkušnje le na tem področju, o tem pa sem povedal zgornje.»

Proglasili sta jo CGIL in CISL

DANES DVEURNA STAVKA V DRŽAVNIH SOUDELEŽBAH

CGIL in CISL sta za danes proglasili dveurno stavko v obratih z državno soudeležbo ter v pomorskem in pristaniškem sektorju. Stavkajoči delavci se bodo zbrali na skupščinah in ocenili položaj spričo že napovedane preosnove teh sektorjev s strani družbe IRI, ki daje prav v teh dneh prve vidne rezultate.

Današnja stavka nima enotnega značaja, saj se je kot znano pokrajinsko vodstvo UIL že pred dnevi uradno distanciralo od te pobude. Ta sindikalna organizacija se je namreč do zadnjega zavzemala za splošno stavko v tržaški in goriški pokrajini, s čimer pa se nista strinjali CGIL in CISL. Do splošne stavke v naši pokrajini pa bo predvidoma prišlo sredi januarja prihodnjega leta, seveda če se gospodarski položaj medtem ne bo izboljšal.

Mednarodno zasedanje o človekovih pravicah

Včeraj se je v Trstu začelo petdnevno zasedanje znanstvenikov in raziskovalcev različnih svetovnih institucij, ki v organizaciji tukajšnjega Mednarodnega inštituta za preučevanje človekovih pravic razpravljajo o indiskriminiranem izkoriščanju sadov znanstvenih in tehnoloških raziskav in o zaščiti človeka pred njimi. Prvi dan razprave je osvetlil tri področja, iz katerih izhajajo največje nevarnosti: informatiko, biogenetiko in jedrsko fiziko. Medtem ko se jedrske nevarnosti zavedamo v precejšnji meri, smo vse premalo pozorni do nevarnosti zlorabljanj v biogenetskih laboratorijih, kjer je možno spreminjati človeške lastnosti in sposobnosti. Najmanj pa smo zaščiteni pred zlorabljanjem informatike, ki po eni strani prinaša pomemben napredek na različna področja človekove dejavnosti, po drugi pa grozi postati nevarno orožje v rokah tistih, ki želijo izrabiti demokracijo v svoje lastne namene.

Včeraj seja deželnega sveta

Deželni svet je na včerajšnji seji odobril zakon o pomoči področjem, ki so jih prizadele vremenske neprilike letošnjega septembra in oktobra, med drugim tudi Gorico zaradi poplave.

Na začetku seje je predsednik sveta Turello počastil spomin sen. Umberta Terracinija in poudaril njegove zasluge pri rojstvu nove republike, saj je bil pokojni predsednik ustavodajne skupščine, pa tudi njegovo angažiranje v komunistični partiji.

Drevi v Kulturnem domu

Gospa iz Dubuqua nova premiera SSG

Volja našega gledališkega ansambla je močnejša od negativnih finančnih razmer. Dokaz tega sta kar dve premieri, ki jih bo te dni odigralo Slovensko stalno gledališče, in sicer Albeejevo Gospo iz Dubuqua in Kovačevićevo Radovan Tretji, slednjo v Kulturnem domu v Gorici. Prvi, kot smo že zapisali, se bo jutri predstavil na tržaškem odru igralski ansambel, ki je v režiji Dušana Mlakarja postavil dramo ameriškega komediografa Edwarda Albeeja Gospa iz Dubuqua.

Gre za odlično gledališko delo in po mnenju kritikov tudi za Albeejevo najboljše delo po Virginiji Woolf. Lahko bi celo rekli, da je ta nova mojstrska, dramatična igra o življenju in smrti skorajda njeno nadaljevanje. Drama Gospa iz Dubuqua je bila uvrščena med deset najboljših novih besedil, uprizorjenih na ameriških odrih v sezoni 1979-80, ne glede na nacionalnost avtorja.

Ob newyorški uprizoritvi Gospe iz Dubuqua pa so kritiki zapisali:

Gospa iz Dubuqua je velika drama. Ni samo odlično gledališko delo, divje smešno in privlačno, je tudi Albeejevo najboljše delo po **Virginiji Woolf.**

Gerald Clarke, Time Magazine

Že mnogo sezon se ni zgodilo, da bi kakšna drama tako brezobzirno obvladovala nenehno pozornost, prizadetost, strah in tesnobo občinstva. Celo humor reže kot skalpel. Smejemo

se in šele nekaj trenutkov kasneje opazimo, da krvavimo.

Norman Nadel, N.E.A.

Gospo iz Dubuqua je napisala roka mojstra. Prav zares jo je vredno videti, posebej v današnjem «času nezadovoljstva».

Clive Barnes, New York Post

Gospa iz Dubuqua je vznemirljiva drama in obenem tako individualna kot danes nobena druga na naših odrih. Ne boste mogli uiti njeni srhljivi moči.

Douglas Watt, New York Daily News

Kurdski umetnik v KD Ivan Grbec

Kulturno društvo Ivan Grbec iz Škednja bo jutri ob 20. uri v svojih prostorih priredilo zanimiv umetniški večer, ki bo hkrati prilika za srečanje s predstavniki iraških Kurdov in za razmislek o razmerah v njihovi domovini. Svoje risbe in grafike bo razstavil akademski slikar in grafik Azad A. Karim, ki je končal študij in specializacijo na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in ki je letos uspešno sodeloval na XV. mednarodnem grafičnem bienalu v Ljubljani. Karim pa bo poleg svojega umetniškega sporočila Škedenjcem posredoval tudi pričevanje o svojem narodu, o Kurdih, ki so kljub temu, da jih je kar 22 milijonov, v vseh treh državah, v katerih živijo, brezpravna manjšina. Njihova zgodovina je zato en sam boj za osamosvojitev, za samostojno državo, ki je niso nikdar imeli, kljub temu, da so narod starodavnih tradicij in kulture. Pogovor bo dopolnil Aljoša Žerjal s svojim filmom «Zemlja Ahemeneidov».

Nesreča pri Devinu

Oče in sin sta se ranila v prometni nesreči blizu Devina. Na cesti, ki pelje od Moščenic proti Devinu, se je njun avtomobil iz še nepojasnjenih razlogov nekajkrat prevrnil. Voznik, 59-letni Davide Gaspardis iz kraja Visco, si je v nesreči zlomil nosno kost, njegov 13-letni sin Enrico pa se je udaril in opraskal po desni roki. Oba so prepeljali v tržiško bolnišnico. Izvide je izvedla posadka prometne policije.

Birokracija pa taka!

Openska hranilnica in posojilnica je kot znano ob 75-letnici ustanovitve sklenila darovati opremljeni rešilec (vrednost 150 milijonov lir) ustanavljajočemu zdravstvenemu centru na vzhodnem Krasu. Ker ni bilo nobene vesti kako se je celotna zadeva razvila, so občinski svetovalci Cecovini (LpT), Parovel (Tržaško gibanje) in Calabria (KPI) naslovili na župana interpelacije, v katerih so želeli zvedeti, kaj misli o tem uprava.

Na torkovi seji občinskega sveta je župan Richetti priznal, da je prišlo do birokratskih zapletov in da sedaj omenjenega rešilca praktično nima kdo sprejeti. Ne občina, ker zdravstvene postaje na Općinah še ni, ne Krajevna zdravstvena enota, ki zavlačuje z uresničitvijo zdravstvenih okrajev. Kdo naj torej sprejme to dragoceno darilo?

Župan ni znal dati točnega odgovora in se je obvezal, da bo čimprej sklical sestanek za dokončno rešitev tega vprašanja. Cecovini, Parovel in Calabria pa so izrazili nezadovoljstvo nad takim početjem uprave, saj je res nedopustno, da je solidarnostna pobuda openske hranilnice naletela na take birokratske težave.

● **V krožku RAS** v Ul. S. Caterina 2 bo v soboto ob 18. uri koncert dua Jelescu (violina) - Kersevan (klavir). Na sporedu Händel, Beethoven, Šoštakovič in Chausson.

Sodelovanje Koroška - F-JK - Slovenija

Umetnost brez meja

«Zakaj je naš krožek še vedno tako živ in zakaj so v njem včlanjeni umetniki iz vseh kotov dežele? Zato, ker smo vselej spoštovali ustavo, ki veleva, da mora biti umetnost svobodna in svoboden tudi njen pouk. Obdržali smo se torej v imenu in v znamenju svobode: ne zanima nas izrazni jezik, pa naj bo to slovenski ali italijanski, furlanski, nemški ali srbohrvaški, niti nas ne zanima umetnikov izvor; za nas je važna samo njegova stvaritev. Mi ne poznamo nobenih meja, ampak pojmujemo ta zemljepisni predel kot skupni kulturni prostor treh sosed — Furlanije - Julijske krajine, avstrijske Koroške in Slovenije, ki ga pravzaprav velja še čimbolj raztegniti».

Te misli je razgrnil predsednik videmskega Centro Friulano Arti Plastiche posl. prof. Vittorio Marangone, sicer tudi pisatelj in znan po tem, da je polnih trideset let predsedoval videmski trgovinski zbornici. Človek torej, ki dodobra pozna obmejno stvarnost in prav tako dobro slovenske ter avstrijske sosede (zanimivo je, da se je rodil v Muenchnu). Marangone je predaval sinoči v mali dvorani tržaškega Krožka za kulturo in umetnost o «kulturnih izmenjavah z obmejnimi območji», in to na povabilo sekcije za vizualne umetniške smeri pri CCA. Občinstvu ga je predstavil umetnostni kritik Luigi Danelutti.

Po navedbi številnih pobud umetniške narave, ki so se v skupni režiji zvrstile v Vidmu, Ljubljani in Celovcu pod naslovom Intart, je Marangone predlagal, naj bi takšno sodelovanje raztegnili na vseh devet dežel, ki sestavljajo skupnost Alpe-Jadran. Za to pa naj poskrbi Trst, nekdanje središče mittelevropske kulture in danes mesto nostalgikov. Vendar naj pohiti in izkoristi okoliščino, da trenutno predseduje skupnosti A-J Comelli.

Predavanje, ki je izzvenelo v kulturno in moralno lekcijo, je poslušalo 25 oseb. (dg)

Ženici sunila torbico

Nedaleč od njenega doma na Ženjanski rebri 13 sta v torek proti večeru dva golobradca sunila torbico 77-letni Amelii Susel in jo urno popihala proti Trgu Valmaura. Ženska je povedala policiji, da sta bila mladeniča stara približno 14 ali 15 let in da je imela v torbici 35 tisoč lir ter osebne dokumente.

Razstava Toma Vrana v Prebenegu

KD Jože Rapotec iz Prebenega priredi v srenjski hiši slikarsko razstavo. Gost prebeneškega društva bo tokrat slikar in grafik Tomo Vran, katerega navezujejo na Prebeneg tudi tesne sorodstvene vezi in to prav z Jožetom Rapotcem, po katerem nosi društvo ime.

Otvoritev razstave grafik Toma Vrana bo jutri ob 20.30 v prostorih srenjske hiše. Slikarja bo predstavil kritik Milko Bambič, spored pa bo zaokrožil oktet s Škofij. Tomo Vran je zadnje čase razstavljal v Beogradu, Milanu in Trstu v galeriji TK. V Prebenegu bodo njegova dela na ogled do 23. decembra. (ris)

Solidarnostna akcija v korist L'Unità

Tudi tržaški komunisti se v teh dneh aktivno pripravljajo na veliko solidarnostno akcijo v podporo partijskemu glasilu «L'Unità», ki se kot znano nahaja v zaskrbljujoči finančni krizi. V ta namen bodo v nedeljo, 18. decembra, omenjeni dnevnik prodajali po pet tisoč lir izvod, kar bo nedvomno zahtevalo veliko angažiranost za uresničitev te akcije, ki ima za cilj, kot je rečeno v tiskovnem sporočilu, obdržati «L'Unità» na ravni vsedržavnega časopisa.

Socialisti branijo Tržaški Lloyd

Socialistična skupina v deželnem svetu je pozvala odbor, naj da pobudo za čim prejšnje sklicanje zasedanja Skupnosti jadranskih pristanišč. Na njem naj bi vzeli resno v pretres žgočo problematiko načrta IRI o spojitvi plovnih družb Adriatica, Italia in Lloyd Triestino iz sklopa Finmare v eno samo družbo z enim in istim pooblaščenim upraviteljem. Operacija bi po sodbi socialistov pomenila likvidacijo Tržaškega Lloyda

Avto do smrti zbil upokojenko

V oddelku za oživljanje glavne mestne bolnišnice je sinoči ob devetih izdihnila 58-letna upokojenka Vanda Vitale por. Dragan iz Ul. Pasteur 22. Podlegla je poškodbam, ki jih je zadobila tri ure prej v Ul. Marchesetti, kjer jo je z avtom zbil Galliano Centis. Laže je bila v nesreči ranjena tudi Centisova žena Noemi Sincovich (Ul. Dell'Eremo 175/14). Pokojno je voznik zadel, ko je tekla čez cesto.

Sodnik izdal nov zaporni nalog za morilca iz Ul. Valdirivo

Namestnik državnega tožilca dr. Coassin je izdal včeraj nov zaporni nalog za 19-letnega Antonella Spanuja, mladeniča, ki je z desetimi ubodi z nožem umoril v njegovem stanovanju v Ul. Valdirivo 30-letnega «prijatelja» Francesca Cafagno. Že takoj ob aretaciji je dr. Coassin obtožil Spanuja umora v obtežilnih okoliščinah, v novem zapornem nalogu pa je govor o večjem številu obtežilnih okoliščin. Poleg obremenilne okoliščine, da je umoril Cafagno brez vzroka, krivi novi zaporni nalog morilca, da je izvedel umor premišljeno, pri čemer se je znesel nad človekom, ki se ni mogel primerno braniti. Cafagna je imel namreč že več let popolnoma paralizirano levo roko. Ta okoliščina spodbija izjave Antonella Spanuja o samoobrambi.

Včeraj se ni izvedelo ničesar o dveh morilčevih prijateljih iz vojašnice (Spanu je bil te dni v vojaški bolnišnici), ki sta se prostovoljno javila na kvesturi in povedala, da jima je Spanu že v petek zvečer priznal umor in jima tudi pokazal okrvavljeni nož. Njuno pričevanje je nedvomno poslabšalo položaj morilca, oba pa tudi tvegata obtožbo nudenja pomoči morilcu. Kaj več o vsej zadevi bo mogoče izvedeti danes, po zasliševanju morilca, ki se bo začelo ob 17.45.

Tatovi odnesli protipožarno jeklenko

Neznanci so v torek popoldne vlomili v električno centralo in skladišče ACEGA v Ul. Valmartinaga in odnesli protipožarno jeklenko. Tatvine se je zavedel 56-letni uslužbenec ACEGA Sergio Saltin, ki je obvestil policijo.

Dva aretirana in šest prijavljenih sodišču

Uspeh obsežne akcije karabinjerjev

Dva aretirana in šest (od katerih kar pet mladoletnih) prijavljenih sodišču je obračun široke protikriminalne akcije, ki so jo izvedli v preteklih dneh nabrežinski karabinjerji ob sodelovanju kolegov s Proseka in Opčin ter sodne policije. Organi pregona so aretirali zaradi posesti mamil 20-letnega Fabia Grisonicha iz Križa 546, zaradi posesti in razpečevanja mamil pa 29-letnega Roberta Alessija iz Ul. Baieno 3.

Ukradeni predmeti, ki so jih našli karabinjerji med akcijo

Grisonichu so karabinjerji že nekaj dni sledili. Pred dnevi, ko se je vračal z avtobusom ACT iz mesta proti domu, so ga ob izstopu ustavili in ga preiskali. Grisonich je imel tedaj pri sebi 100 gramov hašiša.

Alessija so aretirali po nalogu namestnika državnega tožilca dr. Driganija. Med preiskavo v njegovem stanovanju so našli 40 gramov hašiša.

Karabinjerji so nadalje prijavili sodnim oblastem zaradi tatvin v obtežilnih okoliščinah 19-letnega Sergia Galanteja iz Ul. Monte Sernio. Slednji naj bi zakrivil štiri tatvine na nekaterih gradbiščih, kjer naj bi se pritihotapil v barake gradbincev in jih okradel.

Poleg tega so preiskovalci prijavili sodstvu še skupino petih mladoletnikov iz Sesljana, ki naj bi septembra kradli na dveh čolnih, privezanih v sesljanskem zalivu. Po skoraj treh mesecih preiskave so jim karabinjerji prišli na sled.

Med akcijo so karabinjerji našli številne ukradene predmete v skupni vrednosti več kot 3 milijonov lir. Mnogo teh predmetov so že vrnili zakonitim lastnikom, v njihovih uradih pa še čakajo na lastnika dva električna svedra, ladijska vrv in pištola za signalne rakete. Prizadeti naj se zglasijo na karabinjerski postaji.

Grisonich (levo) in Alessi

†

Zapustila nas je naša draga mama

Alojzija Briščak vd. Trampuž

Pogreb bo danes, 15. t.m., ob 14.30 iz hiše žalosti na Proseku v proseško cerkev.

Žalujoči: hčere Marija, Dora, Celestina, sinova Marjo in Marčelo z družinami, bratje in drugo sorodstvo.

Prosek, 15. decembra 1983

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

EDWARD ALBEE

GOSPA IZ DUBUQUA

Režija: DUŠAN MLAKAR

PREMIERA

Jutri, 16. t.m., ob 20.30 ABONMA RED A — premierski

PONOVITVE

V soboto, 17. t.m., ob 20.30 ABONMA RED B — prva sobota po premieri

V nedeljo, 18. t.m., ob 16. uri ABONMA RED C — prva nedelja po premieri

ŠOLA GLASBENE MATICE

Koncert pianistke Adriane Montanari, napovedan za petek, 16. decembra, je prenesen na četrtek, 22. decembra, ob 20.30

Gledališča

ROSSETTI
Danes, 15. decembra, ob 20.30 — red četrtek — bo Stalno gledališče za Furlanijo - Julijsko krajino predstavilo Maria Scaccio v delu Friedricha Dürrenmatta «Romolo il grande». Delo režira Giovanni Pampiglione. Abonma: tretji kupon. Informacije pri glavni blagajni.

VERDI
Danes, 15. decembra, ob 20. uri sedma predstava Mozartove opere «Così fan tutte» (red H/F).

Komorni ansambel gledališča Verdi, ki ga vodi Severino Zannerini bo v nedeljo, 18. t.m., ob 11. uri zaključil ciklus nedeljskih koncertov, ki jih prireja gledališče Verdi v sodelovanju s Krožkom za kulturo in umetnost v mali dvorani gledališča Verdi. Vstopnice na razpolago pri gledališki blagajni (tel. št. 631-943).

V ponedeljek, 19. t.m., ob 18.30 bodo v mali dvorani gledališča Verdi predstavili opero Giordana «Andrea Chenier», katere premiera bo v torek ob 20. uri. Delo bo predstavil Giampiero Tintori.

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Velika dvorana
Jutri, 16. t.m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.
Mala dvorana
V soboto, 17. t.m., ob 10. uri: Otroška matineja - Sovjetski risani filmi.
Okrogla dvorana
Jutri, 16. decembra, ob 22. uri: Nočni program - R. Cousso «Strategija za dve gnjati», monodrama.
Razstave
Od 18. do 30. decembra (Sprejemna dvorana): Novoletna razstava «35 let Lutkovnega gledališča Ljubljana».

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 15. decembra, ob 19.30: N. R. Erdman «Mandat». Gostovanje PDG v Prešernovem gledališču v Kranju.

Koncerti

Glasbena matica Trst - Kulturni dom. 4. abonmajski koncert v torek, 20. t.m., ob 20.30: Cembalo Ensemble - Gabriella D'Agostino Cavo - čembalo, Angelo Vattimo - violina, Nereo Gasperini - violončelo. Prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Mladinski odsek KD Vesna prireja jutri, 16. decembra, ob 20.30 v Domu A. Sirka v Križu nagrajevanje fotografskega natečaja.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Jutri, 16. decembra, ob 20. uri bo tržaški alpinist IGOR ŠKAMPERLE z diapozitivi prikazal SLOVENSKO ODPRAVO NA ANAPURNO. Vabljeni!

SPDT prireja danes, 15. decembra, v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) s pričetkom ob 20. uri predavanje zamejskih alpinistov Igorja Škamperleja in Lucijana Cergola na temo: «Odprava na Anapurno I». Predavanja bosta popestrila z barvnimi diapozitivi. Vabljeni!

KD I. Grbec - Škedenj vabi jutri, 16. decembra, ob 20. uri na otvoritev razstave grafik in risb Azada A. Karima in predvajanje filma «Zemlja Ahemeidov» Aljoše Žerjala. Vabljeni!

KD I. Grbec - Škedenj vabi na občni zbor, ki bo v torek, 20. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih.

KD J. Rapotec vabi na otvoritev razstave grafik Toma Vrana, ki bo v srenjski hiši v Prebenegu jutri, 16. decembra, ob 20.30. Nastopil bo oktet iz Škofij. Umetnika bo predstavil Milko Bambič. Razstava bo odprta od 16. do 23. t.m.

KD Mačkolje vabi na srečanje s pesnico Ljubko Šorli - Bratuž, ki bo v nedeljo, 18. t.m., ob 16.30 v srenjski hiši v Mačkoljah. Nastopajo recitatorji, otroški zbor Slovenski šopek in mešani zbor KD Mačkolje.

Kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 «L'ululato». Režiser Joe Dante. John Carradine.
Maxi video: 18.30 — 21.00 «Gran ballo excelsior». Carla Fracci in Paolo Bertoluzzi.

Ariston Danes zaprto.

Eden 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 «La chiave». Režija Tinto Brass, igra S. Sandrelli. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 17.00 — 22.15 «Staying alive». John Travolta, Cynthia Rhodes.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 «Erotica Lea». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 «Il nido dell'uccello». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3 16.30 — 22.00 «Star fleght one». Film za vsakogar.

Grattacielo 17.30 — 22.15 «War games, giochi di guerra». Matthew Broderick in Dabney Coleman.

Mignon 16.30, 18.30 in 21.00 «Mary Poppins». Julie Andrews, Dick Van Dyke.

Aurora 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 «Gioie morbose del sesso». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 «Tootsie». Dustin Hoffman.

Moderno 16.30, 18.15, 20.00 in 22.00 «I ragazzi della 56. strada». M. Dillon.

Radio 15.30, 17.00, 18.30, 19.20 in 21.30 «Carne selvaggia». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 «Ragazze a pagamento». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Duel». Režiser: Steven Spielberg. Dennis Weaver.

Alcione 15.30, 18.30, 21.45 «Tess». Režiser Roman Polanski. Nastassia Kinski. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Bližnji prazniki in mestni promet

«Če se boste za božič vozili z avtobusi, ne bo slišati nobenega ropota, ampak le šum snega». Pod takimi in podobnimi gesli se bo celo drugo polovico decembra v vsej Italiji, torej tudi pri nas, odvijala kampanja za omejevanje voženj z osebnimi avtomobili ob prazničnih dneh konec leta. Šlo bo za reklamiziranje avtobusne službe in pa večje varnosti ter manjšega trušča po mestnih ulicah. Pobudo so sprožila javnoprevozniška podjetja.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 15. decembra
KRISTINA
Sonce vzide ob 7.39 in zatone ob 16.22 — Dolžina dneva 8.43 — Luna vzide ob 13.48 in zatone ob 2.10.
Jutri, PETEK, 16. decembra
ALBINA

Vreme včeraj: temperatura zraka 3 stopinje, zračni tlak 1027 mb pada, veter 7 km na uro vzhodnik, vlaga 39-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Eva De Sabbata, Andrea Lanzolla, Maria Giovanna Carozza, Matjaž Cosmo, Sajid Mahmood.
UMRLI SO: 74-letna Giovanna Meula vd. Crismani, 81-letna Grazia Manno vd. Conti, 20-letni Franco Chies, 76-letna Maria Giovannini vd. Starec, 84-letna Caterina Visintin vd. Vesnaver, 84-letna Amalia Zanetich vd. Guttmann, 73-letni Alberto Cusina, 77-letna Virginia Golia, 89-letna Maria Vouk vd. Devescovi, 54-letni Aldo Furlani, 71-letni Tullio Predonzani, 83-letni Francesco Ventura, 49-letni Marino Sain, 92-letni Pellegrino Davia, 86-letna Gemma Zennaro vd. Potocco, 72-letni Antonio Gigli.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Prosek, Žavlje.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

Šolske vesti

Ravnateljstvo DTTZ «Ž. Zois» z oddelkom za geometre sporoča, da bodo seje razrednih svetov in roditeljski sestanki po naslednjem razporedu: na oddelku za geometre v ponedeljek, 19. t.m., ob 17. uri za I. in III. razred, ob 18. uri za II. in IV. razred; na oddelku za knjigovodje v torek, 20. t.m., ob 17. uri za 3.A in 3.B razred, ob 18. uri za 4.A in 4.B razred, ob 18.45 za 5.A in 5.B razred; v sredo, 21. t.m., ob 17. uri za 1.A, 1.B in 1.C razred, ob 18. uri za 2.A in 2.B razred.

Združenje staršev osnovne šole «F. Bevk» z Občin obvešča učence in starše, da se redni pouk začne danes, 15. decembra.

Razna obvestila

Godbeno društvo Nabrežina priredi v nedeljo, 18. t.m., ob 16.30 v nabrežinski telovadnici tradicionalni zaključni letni koncert.

Slovenska prosveta v Trstu prireja božični koncert skupine Gallus Consort v dvorani J. Peterlina v Ul. Donizetti 3 v ponedeljek, 19. t.m., ob 20.30.

Sekcija VZPI-ANPI iz Križa prireja jutri, 16. decembra, ob 19. uri v vaškem Ljudskem domu praznik vclanjevanja. Nastopila bosta moški in dekliški zbor Vesna.

Domače in novo

DORČE SARDOČ
TIGROVA SLED
spomini na skrivni antifašistični boj na Primorskem

ANDREJ DRABOSNJAK
PASIJON
ob izvirih slovenskega ljudskega gledališča tekst iz leta 1826

PAVLE MERKU'
POSLUŠAM
polemična izpoved - esej

IVANKA HERGOLD
POJOČI OREH
zbirka črtic med fantastiko in realnostjo

Za praznična darila sebi in prijateljem izberite trajne vrednosti v knjigah

TK *Tržaška knjigarna*

Za vaše zlate želje
draguljarna
Malalan
Narodna ul. 28 Občine

Razstave

Narodna in študijska knjižnica - Odsek za zgodovino obvešča, da je razstava «40. obletnica prve številke Partizanskega dnevnika» na ogled v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4, do 23. decembra. Urnik: od 9. do 12. in od 15. do 18. ure vsak dan, razen ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Krožek Foto 80 vabi na ogled barvnih fotografij na temo «Ljubezen» v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20. Razstava bo odprta do 16. t.m., urnik ob uradnih urah.

Izleti

SPDT vabi v nedeljo, 18. t.m., na avtobusni izlet na Javornik ob priliki tradicionalnega množičnega pohoda. Vpisovanje in informacije pri tajniku društva Ervinu Gombaču (tel. 754-742). Izlet je primeren za vse!

MENJALNICA *vseh tujih valut*

14. 12. 83

Ameriški dolar	1.665.—
Kanadski dolar	1.335.—
Švicarski frank	754.—
Danska krona	165.—
Norveška krona	212.—
Švedska krona	204.—
Holandski florint	537.—
Francoski frank	196.—
Belgijski frank	26.—
Funt šterling	2.350.—
Irski šterling	1.865.—
Nemška marka	603,50
Avstrijski šiling	85,25
Portugalski eskudo	11.—
Španska pezeta	10.—
Japonski jen	5.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška drahma	13.—
D beli dinar	11,40
Mali dinar	11.—

BCIRB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

Prispevki

Ob smrti tete Polde, darujeta nečaka Olga in Boris 40.000 lir za šempolajsko cerkev in 40.000 lir za župnijsko dvorano v Nabrežini.

V spomin na Vero Godino darujejo Greti Miklavec, Majda in Jožica 30.000 lir za Dom J. Ukmarja v Škednju.

V spomin na Renata Racmana, Franca Tomšiča in Rozino Živec daruje družina Počkar 20.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Vero Godino daruje družina Krasna 10.000 lir za Skupnost družina Občine.

V. F. daruje 20.000 lir za postavitev spomenika padlim iz Škednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane.

V spomin na Franca Viteza darujejo sorodniki Martelanc 40.000 lir za Skupnost družina Občine.

V spomin na Marijo Ivančič vd. Starec darujejo svojci 50.000 lir za TPK Sirena - Barkovlje.

V spomin na dragega Avgusta Grudna darujejo žena Dragica, sinova Aleksander in Andrej ter tašča Ivanka 30.000 lir za dvorano na Kontovelu.

Danilo Guštinčič daruje 8.000 lir za KD Vesna.

Namesto cvetja na grob pok. Vere Godine daruje Grozdana Čebohin 10.000 lir za postavitev spomenika padlim v NOB iz Škednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM wind-surf, tipa Wind-surfer school, odličen za začetnike po ugodni ceni. Telefonirati na št. 225-478 po 19. uri.

TRGOVSKI ZAVOD «Žiga Zois» išče suplenta za poučevanje predmetov gradnje in cenitve (costruzioni, estimo). Skupno 10 tedenskih ur. Telefonirati v jutranjih urah na tel. št. 54356.

PRODAM fiat pando 30 rdeče barve, staro 3 mesece. Telefonirati v večernih urah na št. 0481/78100.

V OKOLICI SV. JAKOBA v Trstu prodam podstrešno sončno stanovanje (mansardo) s kuhinjo, sobo, shrambo in wc. Telefonirati v večernih urah na 0481/21903.

V ČETRTEK, 8. t.m., sem izgubila v Kulturnem domu v Boljuncu briljant. Najditelj naj telefonira na št. 817-986.

IMAŠ stalno bivališče v devinsko-nabrežinski občini in si želiš zgraditi hišo z državnim ali deželnim posojilom z nizkimi obrestmi? To možnost ti nudi gradbena zadruga 2000. Informacije po telefonu od 12. do 14. ure na št. 200-785.

PRI GOJITELJU drevesc Antonu Drufovki dobite božična drevesca vseh vrst: velika, mala, navadna, srebrna s koreninami ali brez. Gorica — Vallone delle Acque št. 1 (Grojna), tel. 0481/34220.

PRODAM Ford Taunus 1600 GL, letnik 78, rdeče barve s plinsko napravo in napravo za prikolico. Vse v odličnem stanju. Telefonirati na št. 291-191 ali 200-617.

PRODAM Ford Escort 1100 XL, letnik 1973, rdeče barve, v odličnem stanju. Tel. 291-191.

IŠČEM delo kot čistilka, dvakrat tedensko. Pismene ponudbe na oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, Trst.

V GORICI prodam stanovanje v nebotičniku na Korzu št. 204. Za informacije telefonirati na št. 040/213-881.

OSMICO je odprl Stanislav Novak - Mačkolje-Križpot. Toči belo in črno vino.

POSREDNIŠKA agencija za nakup in prodajo nepremičnin išče kliente. Telefonirati na tel. št. (040) 224-426 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

V DOLINI, verjetno na srečanju z borci 27. novembra letos, je bila izgubljena zlata zaponka. Poštenega najditelja prosim, da se zglasi na tel. 228-156.

Krzna — Jope — Našitki
PELLICCERIA CERVO
Trst, Drevored XX. septembra 16
Telefon: 796-301
PELLICCERIA ALBERTI
Ulica delle Torri 2
Priporočeni trgovini za vaše nakupe.

Synteko Frittoli-parchetti
polaganje in popravila parketa
Ekskluzivni zastopnik SYNTEKO (lak za parket) v Trstu
Ul. S. Zenone 6 — Tel. 750-895

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Prosek, Žavlje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

PERNICE IZ GOSJEGA PUHA
od 99.000 lir dalje
ODEJE IZ ALPAKE
od 103.000 lir dalje
Bon-Pas
3 razstavna nadstropja
v Ul. Battisti 14
Obv. občini z dne 30.9.83

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1984

CELOLETNA	75.500 lir
POLLETNA	54.500 lir
MESEČNA	10.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 75.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. marca. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 120.000 lir + 500 lir kolka.
Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672
Urnik od 9. do 12. ure
Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 — Tel. 83382
Urnik od 9. do 12. ure
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: Tekoči račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tekoči račun štev. 1192
Hranilnica in posojilnica na Opčinah: Tekoči račun štev. 1718
Kmečka banka - Gorica: Tekoči račun štev. 8333

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da je menjala včeraj, 14. decembra t.l., telefonsko številko približno 700 abonentom tržaške občine (katerih številke se začenjajo s 790). Interesenti so bili že obveščeni. Za sporočilo nove telefonske številke bo tri mesece deloval avtomatski telefonski odzivnik (segreteria telefonica). Za nadaljnje informacije se lahko poslužite št. «12» (informacije v zvezi z naročniki — brezplačna služba).

SIP
Società Italiana per l'Esercizio Telefonico p.a.

Patronat KZ - INAC svetuje

Prireja B. Simoneta

Poviški pokojnin v prihodnjem letu

Vpr.: *«Bliža se novo leto, ki je posebno za nas upokojence polno neznank. Slišijo se govorice o raznih reformah, spremembah in rezanju pokojnin. Zanima me, za koliko se bodo sedaj povišale pokojnine v letu 1984, saj je to moj edini dohodek.»* L. G.

Pokojnine INPS bodo tudi v letu 1984 deležne štirih periodičnih poviškov, ki predstavljajo njihovo prilagoditev porastu življenjskih stroškov in inflacijski stopnji. Ti poviški bodo stopili v veljavo najprej s 1. januarjem, nato s 1. majem, s 1. avgustom in s 1. novembrom. Poviški so seveda različni z ozirom na razne kategorije pokojnin, zato si bomo pobliže ogledali posamezne kategorije:

1. Minimalna pokojnina odvisnih delavcev, ki imajo več kot 780 tednov zavarovanja: pokojnina se poviša od sedanjih 327.050 lir na 340.900 lir, maja na 348.050 lir, avgusta na 354.650 lir in novembra na 360.350 lir. Pri teh poviških upoštevajo, naj bi bila letna stopnja inflacije 10%, zato se pokojnina maja poviša za 2,1%, avgusta za 1,9% in novembra za 1,6%;
2. minimalna pokojnina odvisnih delavcev z manj kot 780 tedni: od sedanjih 307.200 lir se bo povišala na 320.200 lir, nato pa na 326.900, 333.100 in 338.450 lir;
3. minimalne pokojnine kmetov, obrtnikov in trgovcev, ki so že dopolnili 65 let (moški) oziroma 60 let (ženske): poviša se od 257.350 lir na 267.800 lir, nato na 273.400, 278.600 in 283.050 lir;
4. minimalna pokojnina samostojnih delavcev, ki niso še dopolnili upokojitvene starosti: od sedanjih 230.000 lir na 239.300, 244.350, 249.000 in 253.000 lir;
5. pokojnine odvisnih delavcev, ki so višje od minimalne: z januarjem se bodo povišale za fiksni znesek 73.790 lir, z majem za 2,1%, z avgustom za 1,9% in z novembrom za 1,6%;
6. pokojnine, ki so nižje od minimalne in pa dodatne pokojnine (v teh dveh primerih upokojenec prejema še neko drugo pokojnino), se bodo v letu 1984 povišale le za 0,2%, kar je razlika med odstotnim porastom najnižjih prejemkov (16%) in življenjskih stroškov (15,8%);
7. socialna pokojnina in civilna invalidnina se bosta povišali od sedanjih 184.250 lir na 191.700, 195.750, 199.450 in 202.650 lir na mesec.

Ženska in njena stvarnost

Odnos žensk do politike

Med tako imenovanimi vsebinskimi vprašanji, s katerimi se zadnje čase spopada žensko gibanje in dejansko vse «politično» organizirane ženske, je nedvomno odnos med ženskami in politiko. Posamezne skupine ali tudi posameznice pa si vprašanje zastavljajo drugače, glede pač na svetovni nazor, na lastne izkušnje in tudi na potrebe in zahteve, ki jih postavljajo. Toda kljub vsem razlikam je med tako ali drugače organiziranimi ženskimi skupinami zelo poudarjena osnovna zahteva po večji teži žensk v politični areni, kar bi se seveda moralo odražati tudi v njihovi večji prisotnosti v «žariščih oblasti».

Na to bistveno težnjo naletimo danes pri vsaki organizaciji ali skupini in to ne samo pri tistih, ki naj bi tvorile žensko gibanje. Zelo odločno je to poudarjeno na primer pri nekakšnih ženskih strokovnih združenjih, kot je lahko združenje žensk, ki so na vodilnih mestih v industrijskih obratih ali pri večjih tvrdkah. Da zahtevo po večji «oblasti» žensk zagovarjajo tiste, ki jim je uspelo, da so se prebile v vrhove, je večini samo po sebi umevno. Toda zavzemanje za večjo politično težo žensk in za aktivno udeležbo žensk kot posameznic ter kot glasnic raznih organizacij pri sprejemanju tistih odločitev, ki so poglavitnega pomena za razvoj celotne družbe, zagovarjajo, oziroma teoretično utemeljujejo celo feministične skupine, ki so doslej predvsem zagovarjale nevmešavanje žensk v igro, ki se ji lahko pravi tudi delitev torte, je zanimivejši pokazatelj «novega toka».

Med organizacijami, ki so se v zadnjem času še najbolj hrupno in energično predstavile širši javnosti, je Zveza gospodinj. Na osnovi precej natančnih izračunov so italijanske gospodinje zahtevale plačilo za svoje delo. Ženske organizacije, ki nekako nastopajo pod skupnim plaščem italijanskega ženskega gibanja, so sicer podprle ugotovitev, da je domače delo trdo in zahtevno delo, zavrnile pa so tezo, da bi prišlo do nekakšne mesečne plače za ženske, ki niso zaposlene drugje. Po njihovem mnenju bi s tem odločilno podprle vse tiste, ki se že itak precej uspešno zavzemajo za to, da bi ženske ostale doma.

Iz približno istega idejnega kroga pa se je pred mesecem dni osnovala Ženska stranka, ki se bo seveda udeležila raznih volitev. Stranka, kot zagotavljajo ustanoviteljice, je nastala predvsem iz potrebe, da bi ščitila interese vseh žensk, zaposlenih in ne. Zato bo njena primarna naloga, da zastopa «interese vseh žensk». Na čelu stranke, ki šteje že tisoč članic, so tri sekretarke, to pa zato, da bi bile vse odločitve vselej skupno in skupinsko pretehtane. Za žensko stranko se je takoj izrekla Zveza gospodinj, ki je pravzaprav sprožila pobudo. V stranko se lahko vpišejo tudi moški, vendar njihovo število ne sme prekoračiti 5% celotnega članstva, 5% pa ponazarja današnjo številčno prisotnost žensk v italijanskem parlamentu.

Pobudnice stranke, ki ima sedež v Rimu, so nadalje izjavile, da se njihovega gibanja ne da istovetiti ne s feminizmom ne z nekakšnim polemičnim odgovorom nanj. Gre za drugačen pristop žensk do aktivnega političnega delovanja: najprej, pred zadnjimi volitvami, so se namreč obrnile do žensk, ki so kandidirale na raznih listah. Toda ni jih zadovoljil ne odziv žensk na poziv «ženska voli za žensko» ne zadržanje samih kandidatk, ki po njihovem mnenju ne morejo nastopati avtonomno. Glede opredelitev voditeljice nove stranke pravijo, da po klasičnih merilih, njihova stranka ni ne «desničarska» ne «levičarska», toda nedvomno je «napredna». Med pomembnimi nalogami, ki si jih je takoj zadala, je zavzemanje za mir in razorožitev, kot priča že simbol stranke — ženska glava, ki jo obkroža vrsta zastav.

V vsakodnevnem delovanju, ki bo izredno dinamično, kot trdijo pristašice Ženske stranke, pa si bodo prizadevale za uresničitev vrste zahtev, ki jih postavljajo tudi druge ženske organizacije (spremembe družinskega prava, izvajanje in korekture zakona o prostovoljni prekinitvi nosečnosti in druge). Izrecno pa se bodo potegovale za priznanje, juridično in finančno, gospodinjskega dela. Po njihovem mnenju namreč bi namreč morala država vsako ženo in mater posebej honorirati, kar naj bi ženskem omogočilo, da se odločijo, če ostanejo doma ali «se gredo merit v svet dela». Bolj kot rešitev teza spominja na «mašenje lukenj», vredno pa je pripomniti, da jo osvaja, sicer z bolj energičnimi prizvoki, tudi papež Janez Pavel II., ki je ženski spet poveril nalogo zaščitnice domačega ognjišča. (bip)

Novoletni programi italijanske televizije

Italijanska radijska in televizijska mreža RAI pripravlja za božične praznike in pa za zadnjo noč letošnjega leta bogat spored. Naj zapišemo, da bodo na vseh treh kanalih 31. decembra posebne oddaje, v katerih bodo nastopali izjemni gostje. Naj omenimo vsaj nekatera imena: Jerry Lewis, Federico Fellini, Gino Bramieri, rock skupina The Whu, Paul Mc Cartney, Elton John, Neil Young, Francesco De Gregori in Lucio Dalla.

Ob teh že «zgodovinskih» imenih filma in lahke glasbe bodo nastopili v raznih programih tudi domači zvezdniki.

RAI je nato poskrbela tudi za bogato filmsko bero, ki bo vsekakor zadovoljevala med prazniki različne filmske okuse. Skratka, RAI bo tudi za božič in novo leto izzvala zasebne televizijske mreže, ki ji pomenijo hudo konkurenco. Na televizijskem področju pač ni premirja.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

12.00 Dnevnik 1 — Kratke vesti
12.05 Halo Raffaella? — oddajo vodi Raffaella Carrà
13.25 Vremenske razmere
13.30 Dnevnik
14.00 Halo Raffaella? — oddajo vodi Raffaella Carrà
14.05 Po poteh Kalifornije — TV film
15.00 Italijanske kronike
15.30 Šola in vzgoja: Storia dell'erboristeria
16.00 Ulisse 31 — risanka
16.25 Sandybell — risanka
16.50 Danes v parlamentu
17.00 Dnevnik 1 — Kratke vesti
17.05 Forte fortissimo TV top — Oddajo vodijo Sammy Barbot, Corinne Clery in Barbara D'Urso
18.00 Knjižne novosti — tedenska oddaja
18.30 Taxi — TV film
19.00 Italia sera
19.45 Almanah jutrišnjega dne in Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Test
21.40 Hit '83 — glasbeni program
22.40 Dnevnik
22.50 Un inetto, ma grande
23.35 Dnevnik 1 — Zadnje vesti Danes v parlamentu in Vremenske razmere

Drugi kanal

13.00 Dnevnik 2 — Ob 13. uri
13.30 Capitol — TV film
14.15 Tandem... in partenza
14.30 Dnevnik 2 — Kratke vesti
14.35 Tandem
16.30 Šola in vzgoja
17.00 Butterflies — TV film
17.30 Dnevnik 2 — Kratke vesti
17.40 Knjižne gledališke, modne in druge novosti
18.35 Dnevnik 2 — Športne vesti
18.45 Inšpektor Derrik — TV film
19.45 Dnevnik 2 — Vesti
20.30 Saranno famosi — TV film
21.25 Arrivano i vostri
22.25 Dnevnik 2 — Nocoj
22.35 Srečanje s kinematografijo
22.40 Dnevnik 2 — Šport
23.50 Dnevnik 2 — Zadnje vesti

Tretji kanal

14.00 Ljudske verske tradicije v Italiji
15.00 Koncedt Marie Carta
15.35 Šola in vzgoja:
16.05 Šola in vzgoja: Mumor je...
16.35 TV anotologija fašizma in odporništva
18.25 Glasbena oddaja
19.00 Dnevnik 3
20.05 Šola in vzgoja: Otroci v Operi
20.30 Via col vento — film (2. del)
23.05 Dnevnik 3 — Set speciale

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

8.50 TV v šoli
16.50 Šolska TV: Blues za rdeči planet
17.50 Poročila
17.55 Človek in zemlja: Kozorog — 2. del
18.35 Severnoprimorski obzornik
18.40 Obramba in samozaščita
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Od zrna do zrna
19.30 TV dnevnik I
19.55 Vreme
20.00 Tednik
21.05 Tarče Mike Androsa — ameriška nadaljevanka
21.55 TV dnevnik II
22.10 Omizje

Zagreb

16.45 Videostrani
16.55 TV v šoli: Zimski športi
17.40 Poročila
17.45 Trinajstletniki — otroška serija
18.15 TV koledar
18.25 Kronika občine Split
18.45 Želeli ste — poglejte
19.30 TV dnevnik
20.00 Panorama — politični magazin
21.05 Olimpiada skozi čas — kviz
22.05 TV dnevnik

Koper

14.00 in 16.30 Odprta meja — oddaja v slovenščini

Danes bodo v oddaji Odprta meja tudi naslednji prispevki:

TRST — «Črniček in mravlja» baletna predstava slovenskih in italijanskih otrok

TRST — Predstavitev spominske knjige «Tigrova sled» dr. Dorčeta Sardoča

TRST — Natečaj krožka «Foto Trst 80»

17.00 TVD Novice
17.05 TV šola: Carino — mladinski film
17.30 Jazz na ekranu
18.00 Nogomet
19.30 TVD — Vse danes
19.50 Drevi — novice in zanimivosti
20.00 Z nami pred kamero...
20.30 Velika dolina — TV film
21.30 Turistični vodič
21.40 TVD Nocoj
21.50 Video mix — Glasbena oddaja v živo z glasbenimi željami in nagradnimi igrami. Vodi Dario Diviacchi

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

10.30 Alice — TV film
11.00 Rubrike
12.00 Help — glasbena oddaja
12.30 Bis — kviz oddaja
13.00 Il pranzo è servito — kviz oddaja
13.30 Sentieri — TV roman
14.30 General Hospital — TV roman
16.50 Hazzard — TV film
17.40 Il mio amico Ricky — TV film
18.15 Popcorn — glasbena oddaja
18.50 Zig Zag — kviz oddaja
19.30 T. J. Hooker — TV film
20.35 Superflash — kviz oddaja, ki jo vodi Mike Bongiorno
22.25 Lou Grant — TV film
23.25 Šport: Košarka

RETEQUATTRO

10.00 Vicini troppo vicini — TV film
10.20 Saigon — film
11.50 Quella casa nella prateria — TV film
12.50 Casa dolce casa — TV film
13.20 Maria Maria — TV novela
14.00 Agua viva — TV novela
14.50 Un provinciale a New York — film
16.20 Ciao Ciao
17.20 Il magico mondo di Gigi — risanka
17.50 James — TV film
18.50 Marron glacè — TV novela
19.30 M'ama non m'ama — kviz oddaja
20.30 I tre giorni del Condor — film
23.30 Šport — Boks

ITALIA 1

10.15 Quattro in paradiso — film
12.00 Gli eroi di Hogan — TV film
12.30 Vita da strega — TV film
13.00 Bim Bum Bam Risanke in «L'uomo di Atlantide» — TV film
17.45 Spazio 1999 — TV film
18.45 Il principe delle stelle — TV film
20.00 I Puffi — TV film
20.30 Occhio alla penna — film
22.30 Beauty Center Show — varietejski program
24.00 Nogomet — Mundial

TELEPADOVA

11.15 Cuore selvaggio — TV film
12.00 Agente Pepper — TV film
14.00 TV film
14.50 Diario Italia
15.00 Cuore selvaggio — TV film
16.00 TV film
19.30 L'incredibile Hulk — TV film
20.30 Il casinista — film
22.00 Charlie's Angels — TV film
23.00 Le spose di Dracula — film

TRIVENETA

10.30 Cowboy in Afrika — TV film
11.30 Dokumentarna oddaja
12.00 Quentin Durward — TV film
12.30 Horoskop
12.40 TV film
13.30 Grandi personaggi — TV film
14.00 7 Continente — dokumentarna oddaja
14.30 Dražba
17.30 Risanke
18.00 TV film
19.00 Program o ribolovu
20.30 Bourges operazione Gestapo — film
22.00 Dražba dragocenih tipihov
01.30 Horoskop
01.40 La peccatrice adolescente — film

TELEFRIULI

11.45 Nagradno tekmovanje
12.00 Insieme
12.45 Dnevnik
13.00 Lassie — TV film
13.30 Anche in ricchi piangono — TV film
14.00 Padre e figlio investigatori associati — TV film
14.55 Un uomo a nudo — film
16.35 Spaziotto — risanke
18.55 Lassie — TV film
19.25 Horoskop
19.30 Dnevnik
20.00 Anche i ricchi piangono — TV film
20.30 Goal
21.30 A tutto sci — rubrika
22.05 Ruote in pista
22.40 Abat-jour
22.45 TV film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica; 8.10 Almanah: Trim za vsakogar; 8.45 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik - Beležka; 12.00 Festival slovenske popevke v Trstu v letih 1963-64 - Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popopoldne: Glasba po željah; 14.00 Otroški kotiček: «To je pa laž!»; 14.30 Pop - Magazin; 16.00 Na goriškem valu; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba: romunski zbor «Cappella Transilvanica»; 18.00 Četrtkova srečanja; 18.30 Glasbene podobe Latinske Amerike.

RADIO OPČINE

Do 14.30 Glasbena matineja; 14.30 Glasba po željah - vodi Roby v živo; 17.00 Soft musica - vodita Maurizio in Peter; 18.00 Gremo v gledališče; 19.00 American radio - vodi Paolo; dalje Nočni val Radio Opčine.

RADIO KOPER
(Slovenski program)

6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved - Cestne razmere - Ekonomska priporočila; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskega in TV sporeda; 7.00 Zaključek; 7.15 Val 202; 13.00 Otvoritev - Danes na valu radia Koper - Glasba, zanimivosti, reportaže; 13.45 Jugoslovanska folklora - Objave, kinospored, EP; 14.20 Z našimi (tujimi) glasbenimi umetniki; 14.35 Oddaja brez naslova; 15.25, 15.45 Ekonomska priporočila; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 16.55 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav; 17.00 Primorski dnevnik - Objave.

RADIO KOPER
(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasbena matineja; Koledar - Pesem tedna; 7.00 Horoskop; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Orkester Casadei; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Pošta; 10.10 Zmaj; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Pomeridiana; 14.00 Jugoslovanska glasba; 14.32 Ljudske pesmi; 15.00 Zmaj; 16.00 Jugoslavija: počitnice; 16.15 Edig Galletti.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 9.00 - Glasbeno - govorni program; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.10 Radijska nadaljevanka; 11.32 Jutranji variete; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Megabit; 16.00 Aktualnosti; 17.30 Jazz glasba; 18.00 Popevke; 18.30 Glasba s severa; 19.15 Nabožna oddaja; 19.20 Glasbeni odmor; 19.30 Audiobox Desertum; 20.00 Radijska igra; 22.00 Glasbeno - govorni program; 22.45 Autoradio flash.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.20 Ob prvem svitu; 8.00 Šola in vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Radijska nadaljevanka; 9.10 Saj je samo igra; 10.30 Glasbeno - govorni program; 12.45 Discogame; 15.00 Radiotabloid; 16.35 Oddaja za mlade; ja; 20.10 Incontro con il Melodramma.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 21.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13. - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Mehurčki; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Jezikovni pogovori; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtiljak; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Z ansamblom Nika Zajca; 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 18.35 Drobne skladbe Marija Kogoja - Trije samospevi, Malenkosti za klavir; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Bojana Drobeža; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev.

Po novem letu občutne podražitve Višja bo cena sladkorja in kave

Dražji (zelo verjetno) tudi bencin proste cone

Pred novim letom, do izteka starega sta pravzaprav ostala samo še dva dobra tedna, so v navadi take ali drugačne napovedi, kaj se bo, ali kaj naj bi se v novem letu spremenilo. Vse kaže, da se bo novo leto na Goriškem še najbolj poznalo v gospodinjstvih zaradi napovedi (in ne ugibanj) o precejšnjih poviških cen nekaterih osnovnih dobrin, tudi tistih, ki sodijo v kontingent goriške proste cone. Sladkor bo po novem letu manj sladek, saj bo maloprodajna cena predvidoma poskočila za nad dvajset odstotkov in bo kilogram stal namesto dosedanjih 700 lir kar okrog 900 lir ali nekaj manj. Prav te dni pri pokrajinskem odboru za cene preučujejo celotno dokumentacijo v zvez napovedano podražitvijo (cena sladkorja je na svetovnih tržiščih letos zelo poskočila), da bi, verjetno že v prihodnjem tednu, določili maloprodajno ceno. Pri združenju trgovcev menijo, da ne bi smela biti nižja od 900 lir in so v tem smislu tudi oblikovali predlog.

Druga podražitev, ki bo začela veljati v kratkem zadeva kavo. Dražja bo za okrog 700 do 800 lir za kilogram, v poprečju torej kakih deset odstotkov. Ni težko napovedati, da bo to povzročilo nekakšno verižno reakcijo in da se bo vsled tega zvišala tudi cena skodelice kave v javnih lokalih, cena slaščic in drugih jestvin. Skoraj gotovo pa se bo po novem letu zvišala tudi cena bencina v okviru goriške proste cone in to za okrog 60 lir po litru. Povišek bo v odnosu na trenutno ceno znašal okrog deset odstotkov in se na prvi pogled zdi nepomemben. Preračunano na količino nakaznic, ki jih bodo avtomobilisti prejeli v prihodnjem letu, pa pomeni, da bo vsakdo od teh moral plačati okrog 30 tisoč lir več za bencin.

Medtem ko o povišku cen sladkorja in kave ni nobenih dvomov, še ni rečena zadnja beseda glede poviška cene bencina. Nakaznice za prvi kontingent prihodnjega leta bodo pričeli razdeljevati točno čez en mesec, do zdaj pa ni bilo izdano potrebno soglasje za zvišanje prelevmana (in cene) v korist Goriškega sklada, čeprav naj bi bila zadeva, po zadnjih vesteh, formalno že skoraj povsem urejena.

Neuradno smo izvedeli, da se je včeraj mudila v Rimu delegacija goriške trgovinske zbornice, ki naj bi na pristojnih mestih, poleg drugih vprašanj, skušala pospešiti rešitev tudi te zadeve, ki je bila pravzaprav sprožena že pred dobrim letom dni. Menda se bo delegacija goriške trgovinske zbornice mudila v Rimu tudi prihodnji teden.

DANES NA GORIŠKEM

Dveurna stavka državnih in podjetij v krizi

Za delavce podjetij z državno udeležbo v goriški pokrajini, za delavce podjetij v krizi, za tržiške pristaniščnike, bo danes dan boja za ohranitev delovnih mest, za spremembo dosedanje politike industrializacije v pokrajini. Med dveurno stavko, od 9. do 11. ure se bodo zbrali v Tržiču ter ponovno opozorili na težak položaj, zlasti v podjetjih z državno udeležbo, ki so še do nedavnega pomenila vzvod in osnovo gospodarskega razvoja v deželi in pokrajini. Delavci bodo šli v treh ločenih sprevodih po tržiških ulicah in delili letake.

Danes bi morala biti na Goriškem in Tržaškem pravzaprav splošna stavka, katere izvedbo pa so sindikati, čeprav ne v polnem soglasju, odgodili.

Nad dvajset milijonov korcev iz nove tovarne v Renčah

Goriške opekarne, ki imajo svoje obrate na območju Bukovice in Renč v Vipavski dolini namenjajo veliko skrb izrabljanju tamkajšnjih velikih nahajališč gline. Modernizirajo in povečujejo izdelavo opeke, nov uspeh pa so Goriške opekarne dosegle z otvoritvijo nove tovarne korcev v Renčah. Odprli so jo prejšnjo soboto.

Tovarna v Renčah je po svojih zmogljivostih in moderni tehnologiji edina v Jugoslaviji. Nadomestila je prejšnji obrat, ki je bil zastarel in premajhen ter so ga zaradi tega opustili. V novi tovarni bodo izdelali 23 milijonov korcev na leto in od tega bodo v začetku približno 2 milijona 300 tisoč korcev prodajali v Gorico, nekemu slovenskemu poslovnemu operaterju.

Objekt je stabilizacijsko naravnan, saj bodo v tovarni izkoriščali glino, torej naravno danost in veliko bogastvo tega območja v Vipavski dolini. Tovarno so zgradili v določenem roku in brez večjega povečanja sredstev prvotno predvidenih za to investicijo. Zgraditev tovarne je skupaj z opremo veljala okrog 35 milijard starih dinarjev. K tem stroškom dodajamo 31 milijonov lir potrebnih za nabavo dela opreme iz Italije.

Pri financiranju projekta je s finančnimi deleži sodelovalo tudi 43 podjetij gradbene in trgovske stroke iz Slovenije, hrvaške Istre, Dalmacije in iz Črne gore. Gre za podjetja v predelih, ki so najbolj izpostavljena burji in zato tamkajšnja poslopja pokrivajo s korci, ki jih bodo zdaj prejemali iz Renč.

O pomenu nove tovarne je ob otvoritvi govoril novogoriški župan Zorko Debeljak.

INTERPELACIJA KPI

Stališče pokrajine glede odprtja slovenske sekcije pri zavodu ITI

Kakšno je uradno stališče goriške pokrajinske uprave glede odprtja slovenske sekcije pri tehničnem industrijskem zavodu v Gorici in kakšni ukrepi so bili storjeni da se pripadnikom slovenske narodnostne skupnosti zagotovi možnost izobraževanja v njihovem materinem jeziku. Pismeno interpelacijo s tako vsebino je v torek predložila pokrajinskemu odboru svetovalka Aleksandra Devetak, sopodpisnica pa je tudi svetovalka Rosaria Di Dato Busolini.

V omenjenem dokumentu Devetakova znova poudarja, kako je treba pripadnikom slovenske narodnostne skupnosti omogočiti izobraževanje v njihovem jeziku in to v vseh smereh in kako za odpiranje novih razredov, oziroma oddelkov ne morejo veljati isti kriteriji glede minimalnega števila vpisanih, ki veljajo za šole z italijanskim učnim jezikom.

Devetakova v omenjenem dokumentu opozarja tudi na skorajšen iztek roka, do katerega bi morala pokrajinska uprava vložiti prošnjo pri ministrstvu za šolstvo.

Pokrajinski odbor se bo po vsej verjetnosti sestal danes, ni pa znano, če bo še v tem letu sklicana seja pokrajinskega sveta.

Kako je z odpravljanjem posledic oktobrske poplave

Javna razprava na pobudo KPI

Pred dvema mesecema, točneje v noči od 16. na 17. oktober, je severni predel Gorice in še z asti bližnjo Novo Gorico zajelo silovito neurje. Nad Novo Gorico se je utrgal oblak, kakor se temu reče in v nekaj urah je padlo več kakor 27 centimetrov dežja, kar je povzročilo obsežne poplave v Novi Gorici, ogromna količina vode pa je vdrla tudi preko meje, saj je struga hudournika Korna ni mogla sprejeti. Voda si je utirala pot po Škabrijelovi ulici, poplavila precej hiš, trgovin in skladišč ter drugih objektov v Ulici Corsica in na območju sosednjih ulic, ter pridrla celo na Koren ter povzročila ogromno škodo v pokrajinskem muzeju. Sicer pa so to noč imeli opravka s poplavami, čeprav omejenega obsega tudi drugod. Tako se je recimo v Stražicah sesula hala v tamkajšnji tovarni Safog, voda je vdirala v kletne prostore itd.

Po začetni zmedenosti in pomanjkanju ustrezne organiziranosti je družbena pomoč tiste dni, čeprav ob številnih pomanjkljivostih vendarle stekla. Sestavili so popis in oceno škode, bili so storjeni potrebni koraki, da se za prizadeto področje sprejme poseben deželni zakon itd. Ob tem ne gre pozabiti, da prebivalci, ki so utrpeli škodo zaradi poplave niso stali križem rok, ampak so si v največji možni meri prizadevali za odpravo posledic, kljub temu pa ostaja še vrsta nerešenih vprašanj.

Kakšen je pravzaprav položaj danes, po dveh mesecih od poplave, bodo skušali ugotoviti na petkovem sestanku, ki ga sklicuje sekcija KPI A. Spazzapan in ki bo na sedežu v Škabrijelovi ulici 42 ob 20.30. Sestanka se bosta udeležila deželni svetovalec Ivan Bratina in občinski svetovalec Roberto Busolini.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete

v Kulturnem domu v Gorici

DUŠAN KOVAČEVIĆ

RADOVAN TRETJI

Bridka komedija o samoizdaji

Režija: **Boris Kobal**

Predpremiera v nedeljo, 18. t.m., ob 16. uri — Abonma red A

Premiera v ponedeljek, 19. t.m., ob 20.30 — Abonma red B.

Ponovitev v torek, 20. t.m., ob 20.30 — Abonma red C

Mladi socialdemokrati o zasebnih televizijah

Nekaj se giblje med goriško mladino. Smo na pragu novega dijaškega gibanja? Je to novi val punkov ali rockerjev? Nič kaj takega. Premikajo se mladi liberalci in socialdemokrat, člani mladinskih gibanj teh dveh strank. V teh dneh so obdarili krajevno časopisje s tiskovnimi poročili in stališči do enega od zanimivejših aktualnih problemov. Gre za vprašanje urejenja radijskih in televizijskih oddaj, monopola RAI in drugega kar je s tem v zvezi. Zadnji so se o tem problemu oglasili mladi socialdemokrati; morda pa bi lahko uporabljali ednino, saj se je kot pokrajinski tajnik mladine te stranke podpisala oseba, ki je istočasno v Gorici občinski tajnik PSDI (ki je med drugim podal ostavko) ali to pomeni, da ni razen njega drugega mladega človeka v stranki?

V precej razčlenjenem tiskovnem poročilu ugotavljajo, da je že čas, da se izdela nov zakonski pravilnik o radijskih in televizijskih oddajnikih. V Italiji je že 900 televizijskih in 3000 radijskih zasebnih postaj. Privatne televizije z reklamo zaslužijo že skoraj enako vsoto kot država: od tega gre 80 odst. trem največjim mrežam.

Stanje je nevzdržno, menijo mladi socialdemokrati. Zato predlagajo celo vrsto pravil, s katerimi naj zakonodajna oblast napravi red na tem področju. Njihov predlog obravnava konzorcije med zasebnimi postajami, jamstva za lokalne oddajnike, strožja pravila za delovanje zasebnih postaj in drugo. «Treba je izbrati med svobodno demokracijo in demokracijo, ki jo pogojuje in tlači državni poseg,» menijo mladi goriški socialdemokrati, ki jim v navdušenem naporu za rešitev tega večletnega problema z vso prisrčnostjo želimo vse najboljše.

V Sovodnjah danes mladinske igre

Danes popoldne bo na sporedu v Sovodnjah pokrajinsko tekmovanje v teku čez in strn, veljavno za mladinske igre 1983/84. Zbirališče mladih tekmovalcev in njihovih spremljevalcev je ob 14. uri pred občinsko telovadnico v Ul. 1. maja. Pol ure kasneje se bo tekmovanje pričelo s tekom dečkov in deklic, ki obiskujejo prve razrede nižjih srednjih šol. Tekmovanje se bo nato nadaljevalo do 16. ure, ko bo na vrsti start dijakov zadnjih razredov višjih srednjih šol. Za udeležence iz Gorice bo posebni avtobus odpeljal s Senenega trga ob 13.30.

● **Občinska uprava** v Ronkah namerava v januarju pogodbeno zaposliti knjižničarko - knjižničarja v občinski dvojezični knjižnici. Kandidati za omenjeno mesto morajo obvladati slovenščino in imeti višješolsko izobrazbo. Prošnje je treba vložiti do 30. decembra v tajništvu občine, kjer prejmejo interesenti tudi vsa pojasnila.

DREVI V ATTEMSOVI PALAČI

Vokalni ansambel gledališča Verdi

Na pobudo pokrajinskega odborništva za kulturo bo drevi ob 21. uri v prostorih Attemsove palače na Kornu edinstven koncert vokalnega ansambla Verdijevega gledališča v Trstu. Pevci bodo namreč nastopili z neobičajnim sporedom tri- štiri- in pet-glasnih madrigalov iz 15. in 16. stoletja.

Vokalni ansambel je nastal pred tremi leti v sklopu tržaškega opernega gledališča na pobudo skupine ljubiteljev renesančne glasbe. Program, ki ga bodo predstavili v Gorici so sestavili na podlagi izkušenj večletnega študija in nekaj desetin nastopov. Ansambel bo nastopal v sestavi Maria Tararan sopran, Ondina Altran Policardi mezzosopran, Giulio Cannata tenor, Paolo Loss bariton, Erminio Amori bas. Vstop je brezplačen.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

V okviru ciklusa filmskih večerov, ki jih prirejajo v Krminu v sodelovanju s klubom Micron c, bodo drevi ob 19. in 20.45 predvajali film Son of Bitch Blaka Edwardsa.

Društvo Ekonomist prireja predavanje o gospodarskem položaju v perspektivah v Furlaniji - Julijski krajini. Govoril bo prof. Vladimir Nanut, docent na tržaški univerzi. Predavanje bo jutri, 16. t.m., ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

Na mejnem prehodu pri Štandrežu

Včeraj so izročili namenu vojašnico finančne straže

Na mednarodnem mejnem prehodu pri Štandrežu so včeraj slovesno izročili namenu novo vojašnico finančnih stražnikov. Zgradili so jo v približno dveh letih in v ta namen porabili okrog 3 milijarde lir. Sredstva je zagotovila v glavnem država, deloma pa tudi dežela in goriška občina. Projekt je izdelal arhitekt Giancarlo Marchi, dela pa so izvedla razna podjetja.

Na včerajšnji slovesnosti, na kateri so bili prisotni najvišji predstavniki krajevnih oblasti, finančne straže in jugoslovanske carinske službe, sta govorila goriški župan Scarano, ki je poudaril pomen mednarodnega mejnega prehoda za blagovno menjavo med Italijo in Jugoslavijo ter pomen nove vojašnice, in poveljnik korpusa finančnih stražnikov general Nicola Chiari, ki je tudi formalno sprejel v varstvo in uporabo novi objekt. V novem poslopju bo nekakšno središče operativne enote, zadolžene za nadzorstvo nad blagovnim prometom na mejnih prehodih na Goriškem. Poleg uradov pa bodo tu še prostori za največ devetdeset stražnikov, kuhinja, manjša telovadnica in več drugih prostorov.

Nesreča pri Krminu

Na državni cesti nedaleč od Krmina se je v torek popoldne poškodovala 58-letna Anna Dorigo por. Znidarčič iz Gorice, Ulica Vicenza 7. S fiatom 131 se je peljala proti Gorici, ko je s stranske poti na desni strani ceste privozil tovornjak. Dorigova se je zaletela naravnost v bok vozila, pri čemer je dobila pretres možganov, poškodbe po obrazu in prsnem košu. Zdravila se bo petnajst dni.

● **Rejce prašičev** smo že pred časom opozorili na veljavnost predpisov o obveznem pregledu mesa zaklanih živali za domačo uporabo. Za pregled je treba vsaj en dan pred klanjem zaprositi veterinarja, ki je teritorialno pristojen za določeno območje. Za območja občin Gorica, Števerjan in Sovodnje je to goriški občinski veterinar dr. Tomba. Rejci ga lahko zaprosijo za pregled s pozivom na tel. št. 87157.

Tatovi vdrli v hišo v Rupi vendar so odšli praznih rok

Neznanci so te dni, najverjetneje med nedeljo in torkom, vlomili v hišo Ciprijana Grudine v Rupi. Odšli pa so praznih rok, kajti hiša je še brez stanovalcev in prav te dni delavci dokončujejo urejanje notranjosti. Da so bili na delu nepovabljeni gostje, je ugotovil lastnik v torek zjutraj, ko je opazil priprto okno in zaradi razbite šipe sklepal, da je nekdo vdrl v notranjost.

Hiša je na precej osamljenem kraju, sredi njiv, med Štradalto in letališčem in je torej dovolj lahka tarča za tatove. Grudinovi so si tu pred kakšnim letom uredili farmo za vzrejo prašičev, pred kratkim pa so si zgradili tudi stanovanjsko hišo. Prav pred kratkim so tudi namestili alarmni sistem vendar pa ga glede na to, da je hiša še prazna, niso vključili. Preiskavo vodijo orožniki.

Aretacija vojaka zaradi tatvine

Orožniki v Gradišču so v torek zvečer aretirali mladeniča, ki služi vojaški rok v tamkajšnji vojašnici Nembo, ker se je peljal z ukradenim motornim kolesom. Med pregledom vozil na glavnem trgu v Gradišču so orožniki ugotovili, da je motorno kolo, na katerem se je peljal 19-letni Giuseppe Carbonara, ukradeno. Dogodek se je pripetil okrog 21. ure, kot so kasneje ugotovili pa je mladi vojak ukradel motorček le malo prej, verjetno samo zato, da bi se lahko peljal malo naokrog. Aretirali so ga in ga prijavili sodstvu zaradi tatvine.

Samotna smrt v Raštelu

Gasilci in agenti letečega oddelka so včeraj ob 13. uri na poziv stanovalcev prihiteli v poslopje v Raštelu št. 61. Iz stanovanja, v katerem je živela sama 83-letna Marija Podbornik, rojena v Idriji, ni bilo namreč ne duha ne sluha o ženici. Gasilci so vlomili skozi vhodna vrata in našli truplo stare ženice v postelji, brez življenja. Izdihnila je po vsej verjetnosti med spanjem večer poprej ali med nočjo.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale, Trg republike, tel. 72-341.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Villa S. Giusto, Korzo Italia.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Il Petomane». Ugo Tognazzi in Mariangela Melato.
VITTORIA 17.00—22.00 «Chorus call. Vita e amori di una porno star». Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 «Nati con la camicia». Bud Spencer in Terence Hill.
COMUNALE 18.00—22.00 «La casa del tappeto giallo».

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «L'uomo del fiume nevoso».
EXCELSIOR 18.00—22.00 «College girl super pin pon».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 «Razbojniki za vse čase». Angleška komedija. — 20.00 «Sporočilo iz vesolja».
SVOBODA 18.00—20.00 «Svinčeni čas». Nemška drama.
DESKLE Zaprto.

Prispevki

V počastitev spomina pokojne Zore Tusulin daruje sestra Cvetka 20 tisoč lir za Podporno društvo za Goriško.

Pogovor s predsednico Anico Guštin

KD Rdeča zvezda posveča posebno pozornost mladim

«Nestrpno čakamo na odprtje novega Kulturnega centra v Zgoniku»

Preteklo je že leto dni, odkar je Anica Guštin predsednica KD Rdeča zvezda iz Saleža in ob priložnosti nam je v kratkem razgovoru začrtala glavne smernice in probleme, s katerimi se sooča društvo v tej sezoni.

Vpr.: Kako bi ocenila svoje enoletno predsedniško izkušnjo pri KD Rdeča zvezda?

Odg.: Vsekakor pozitivno, saj sta obe naši poglavitni dejavnosti (pevski zbor in folklora) napravili majhne, a izredno pomembne korake naprej. Omenila bi le, da so pri folklori vse tri skupine, osnovnošolska, srednja in mladinska, uspešno nastopile na raznih prireditvah, kot pričata sam nedavni nastop in seminar v Portorožu. Mimo vsega tega pa tudi sam društveni odbor dobro deluje. Mislim, da so vsi odborniki angažirani, saj vlada med nami prijateljska in vsebinska povezanost, ne pa ne-

potrebni uradni odnosi, kar je bistvene važnosti za uspešno delovanje.

Vpr.: Pri nekaterih društvih doživljajo prav v tem času problem odnosov z mladino. Kako je pri vas?

Odg.: Mi tega problema na srečo še nimamo, ker pač gojimo take dejavnosti, pri katerih sodelujejo večinoma mladi ljudje. Nekateri so aktivni tudi v društvenem odboru in vestno pomagajo pri programiranju in uresničevanju delovne sezone.

Vpr.: Vaš društveni sedež ni primeren za vse vrste kulturnih prireditev. Ste na to kdaj pomislili?

Odg.: Zavedamo se tega velikega problema in nestrpno čakamo na odprtje novega Kulturnega centra v Zgoniku, ki bi bistveno pripomogel našemu delovanju. Vseeno pa smo dobili nekatere rešitve. Naj omenim, da imajo folklorne skupine redne vaje v osnovni šoli v Saležu in za to nosi večji del zaslug občinska uprava, ki nam je to omogočila.

Vpr.: Kaj pa bi podrobneje povedala o pevskem zboru in folklorni dejavnosti?

Odg.: Zbor je imel seminar prav nekaj časa od tega in se je dobro obnesel, seveda pa je čutiti veliko potrebo po novih pevcih in pevkah. Isti problem doživlja v tem času mladinska folklorna skupina, ki bo v kratkem morala nastopati v okrnjeni zasedbi, saj morajo nekateri fantje še opraviti vojaške obveznosti. Stekla pa je akcija za pridobitev novih članov, ki je še v teku in vsi nestrpno pričakujemo novih sodelavcev.

Vpr.: Anica, čaka te v bistvu še eno leto požrtvovalnega in trdega dela. Kaj bi k temu še pripomnila in dodala tudi glede načrtov za to sezono?

Odg.: Sezona se je za nas že zdavnaj začela in moram reči še kar uspešno. Priredili smo dve kulturni srečanji in sicer «Večer kitar» in še razstavo likovnega umetnika Stojana Zafreda. Obe prireditvi sta bili zadovoljivo obiskani, v načrtih pa imamo še podobne stvari, ki upam da jih bomo uspeli uresničiti. Naša želja pa je, da bi v čimkrajšem času razpolagali z novimi prostori Kulturnega centra in še to, da bi vsi občani še bolj vestno pristopili k društveni dejavnosti.

(db)

Giovanna Ragusin razstavlja v galeriji Minerva

V novi galeriji «Minerva», ki je v slikoviti Ulici sv. Mihaela, razstavlja svoja dela slikarka Giovanna Ragusin. Poznali smo jo kot odlično krajinarko, sedaj pa se nam predstavlja v čisto novi vsebinski luči. Pokrajina z gozdom in vodami ji namreč služi le kot ozadje olj, ki jih poživljajo ljubka mitološka bitja in gole ženske, ki pa niso v svoji goloti izzivalne. Slikarka namreč projicira svoja psihološka občutja in jih prenaša v bajeslovni svet. Važen delež v njenih slikah ima tudi slikarkina humanistična izobrazba, na kar kaže velika slika Vkrcanje na Cythero, kjer vidimo klasične templje Akropolisa.

Ob tem pa moramo poudariti, da Ragusinova naglaša neko notranje bogastvo ženske. In prav ženska postaja ena izmed osrednjih preokupacij slikarke, kar dokazuje tudi reprodukcija obline gole ženske sredi polj, ki je natisnjena v katalogu. Ženska torej kot simbol rodovitnosti zemlje in človeštva. Naj še zapišemo, da je spremno besedo k omenjenemu katalogu napisal kritik Carlo Milic. (mb)

Izšla je druga številka «Glasnika»

Tudi druga številka Glasnika SKD Tabor in knjižnice «Pinko Tomažič in tovariši», ki je pravkar izšla, prinaša podobno kot prva vrsto zanimivih in aktualnih prispevkov, ki pričajo o bogato zasnovani in razvejani dejavnosti openskega kulturnega društva ter o njegovi aktivni vlogi v okviru openske skupnosti.

Uvodnik Glasnika je tokrat posvečen aktualnosti zgodovinskih obletnic, medtem ko naslednja daljša članka govorita o razstavi partizanskega šolstva na Primorskem (prispeval ga je Miro Kapelj) ter o prizadevanjih za ureditev strelišča na Pikelcu v luči nedavnega srečanja, ki ga je delegacija organizacij in ustanov, ki so poimenovane po Tomažiču in tovariših, imela s predsednikom republike Pertinijem.

Vidko Vremec začenja v tej številki objavljati svoja življenjska pričevanja iz predvojnih let, Tonča Vidau pa je prispevala prodoren vtis iz leta 1944, ko so Nemci deportirali skupino žensk v koncentracijska taborišča. Zanimiva pa je tudi raziskava Nade Kapun o zgodovini slovenskega šolstva na Občinah. Podrobnemu kronološkemu orisu društvene dejavnosti in šaljivemu vabilu za bližnje silvestrovanje v Prosvetnem domu pa sledijo prispevki o zgodovini in sedanjih pobudah društva Tabor in o 75-letnici krajevne hranilnice in posojilnice. Slednjega je prispeval dr. Stanislav Soban, med enim in drugim člankom pa pritegne pozornost bralca krajša satirična prispodoba o težavah v zvezi z openskim pokopališčem, ki jo je napisal oziroma upodobil Atilij Kralj. Drugo številko Glasnika pa sklene zapis o okrogli mizi na temo «Ali je zemlja res obramba proti asimilaciji» iz ciklusa predavanj «Manjšina med asimilacijo in narodno bitnostjo», ki je bila na sporedu 12. aprila 1983 v Prosvetnem domu. Poleg že omenjenih piscev so pri drugi številki Glasnika sodelovali še Milko Čebulec, Drago Gorup, Stanka Hrovatin, Nori Jerič, Duško Kalc, Nives Košuta, Ingrid Kralj, Olga Lupinc, Torči Sosič in Magda Tavčar.

GENERALI
Assicurazioni Generali S.p.A.

OVREDNOTENA ŽIVLJENJSKA ZAVAROVALNA POLICA «GESAV»

- Obrestna mera zavarovalne police «GESAV - GESTIONE SPECIALE ASSICURATI VITA» je v poslovnem obdobju od 1.11.1982 do 31.10.1983 znašala

19,32%

- Rezultat je potrdila družba Coopers & Lybrand s.a.s. dne 1. decembra 1983.
- Delež v korist zavarovancev je ostal nespremenjen v višini 75% od omenjenih 19,32%.
- Finančni rezultat za zavarovalne police GESAV je tako:

14,49%

- Po določilih zavarovalne police bodo glavnice, rente in premije v letu 1984 ovrednotene kot sledi:
  ovrednotene in dinamične tarife DIN: 14,83%
  ovrednotene tarife RIV: 11,49%
- Poleg ovrednotenega zavarovanja uživa zavarovanec tudi kapitalizirane obresti v povprečni višini

18,53%

- Življenjska zavarovalna polica GESAV je še enkrat potrdila, da je odlična investicija in sijajno sredstvo za dopolnilno pokojnino.
- **Za pokojnine** na podlagi zavarovalnih polic GESAV je družba odločila, da bo delež v korist zavarovancev ostal nespremenjen na višini **85%** finančnega rezultata GESAV.

GESAV: pečat «Generali» na tvojem prihranku

Podrobnejše informacije o
OVREDNOTENI ŽIVLJENJSKI POLICI GESAV
lahko dobite v
najbližji agenciji družbe Generali

ali pa z izpolnitvijo priloženega odrezka, ki ga pošljete na ASSICURAZIONI GENERALI S.p.A.
Komercialna direkcija/Direzione Commerciale - Trg/Piazza S. Marco 105 - 30124 Benetke/Venezia

Priimek/Cognome ..... **Ime/Nome** .....
Ul./via ..... **št./n.** ..... **pošna št./cap** ..... **Kraj/Città** .....

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

15.

«Nevernik si, Bečan. Nič te ni spreobrnila vojna in ne nesreča... Si se mar nalezel na Ruskem boljševiških idej?» je vprašal župnik. «Sreča, da imaš tako dobro in bogaboječo ženo! Ta te bo reševala in ti izprosila božje usmiljenje!»

Pepci, ki je prinesla na mizo še eno steklenico, je dobro delo, kar je rekel župnik. Vendar se je potegnila za moža.

«Naš je tak kakor pes, ki laja in ne ugrizne! Lahov pa ne trpi. In tudi to mu ni všeč, da je bog po tej vojni kaznoval Slovence, ki smo eden najmanjših narodov...»

«No ja, Jožefa, saj tudi jaz ne maram okupacije. Tega pa ni napravil bog, ampak ljudje. Vlade, ki mislijo, da bodo na silo urejevale svet in plačevale s tujim! To bogu gotovo ni všeč! Pregovor pravi, da človek obrača, bog pa obrne... Upajmo, da se bo tudi za nas kaj uredilo. Ni še vse izgubljeno...»

Župnik je zanetil iskrico upanja v Bečanovi duši. Ta iskrica se je počasi razgorela v ogenj.

Ko je bolezen že minila, je nenadoma umrl stari oče Frane. Zjutraj so ga našli mrtvega v postelji. Čez noč je zaspal za vedno. Odšel je od njih, kot bi se naveličal nemirnih časov.

«Lepa smrt,» je dejal župnik, ko so ga pokopavali za cerkvenim zidom.

Življenje se je vračalo v stare kolesnice. Za vojno in kužno boleznijo je nastopil glad. Letina ni bila najboljša, pa tudi najslabša ne. Toda zmanjkalo je sladkorja, petroleja, soli in drugih potrebščin, ki so jih kmetje morali kupovati v dolini ali jih voziti nekaj ur daleč iz mesta.

VI.

Nad zleknjenim hrbtom Vremščice so v globočinah neba viseli oblaki kot jata roparskih rib. Razpotegnili so se proti vzhodu in za vrhom Velikega Snežnika izginjali v sive praznine.

Hladen dan je pognal ljudi v zavetje hiš. Bečan si je omislil vaško gostilno. Ne toliko zavoljo zaslužka, bolj zaradi družbe. Rad bi bil med ljudmi in imel občutek, da se nekaj dogaja. Osojnik mu je pripeljal iz Istre nekaj sodov vina. Zdaj, ko ni bilo več dela na polju, so se ljudje pogosteje pri njem shajali.

Pepa sprva ni bila navdušena za to njegovo zamisel. Okajeni moški z neumnim govoričenjem ji niso bili všeč. Ni pa hotela nasprotovati željam moža, ki je trdil, da bo napravil vse, le da bo njej in otrokom dobro. Posel ni obetal obogatitve, pa tudi izgube ne.

Bila je nedelja. Po maši se je krčma napolnila. Očanci in fantje so moževali ob kozarcih vina in žganice ter robantili nad italijansko zasedbo. Bili so blizu meje z novo državo, Državo Srbov, Hrvatov in Slovencev, kot se je takrat imenovala Jugoslavija. Toda kaj je njim prav in kaj ne, jih ni nihče vprašal. Velike sile so se dogovarjale med seboj brez prizadetih. Tuja ozemlja so delile kot vrednostne papirje.

Iz doline je prišel Osojnik in ves vznemirjen stopil v zakajeni prostor, poln govorjenja in petja.

«Ljudje!» jih je nagovoril. «Iz doline prodira v smeri naše vasi oddelek alpincev. To je zasedba! Meja še ni potrjena, še lahko pripademo oni strani, zato jih je treba nagnati! Kaj meniš, Bečan?» se je obrnil k Franetu, kot bi bil ta že izvoljen za vodjo vasi.

«Ljudi vprašajmo!»

«Povej ti, Bečan!» so vpili pivci.

Bečana je stisnilo v prsih. Čutil je, kako mu srce hitreje bije. Spogledal se je z ženo, ki mu je z očmi pritrdila. Ona je vedno občudovala samo ljudi dejanj in ne gostilniških čvekačev.

«Ljudje! Kar naženimo jih! Meja še ni potrjena!»

«Kako naženimo?» je vprašal Zakrajnik, na mah prestrašen in zgrbljen.

«Kako? Z orožjem! Saj se drugače ni moč upreti vojski. Tekli bodo kot pri Piavi!»

Ne da bi dosti razmišljali o posledicah tega naglega sklepa, so se razšli po domovih. Iz skrivališč na podstrešjih in v skednjih so privlekli orožje. Ker se je prav v tej pokrajini razsula ena najmočnejših evropskih front, ga je bilo dovolj. Skril ga je vsak, ki je mislil malo za naprej, saj se jim je obetalo, da bo moral nekoč braniti vsak svojo glavo, kot bo vedel in znal.

Zbrali so se pri vaški lipi. Od tod jih je Bečan razpotegnil v kolono in jih odpeljal Lahom naproti. Osojnik je predlagal, da bi oddelek prestregli v Žirovnikovem žlebu, ki je primeren za zasedo.

V 4. izločilni skupini za evropsko nogometno prvenstvo

Jugoslaviji uspel podvig v Cardiffu

«Plavi» igrali neodločeno - Odločitev 21. 12. v Splitu proti Bolgariji

CARDIFF — Upanje ostaja. To je edina tolažba po včerajšnji kvalifikacijski tekmi za evropsko nogometno prvenstvo med Walesom in Jugoslavijo. «Plavi» so namreč dosegli zastavljeni minimalni cilj, ki jim omogoča, da se še vedno potegujejo za pot v Pariz, vendar morajo v zadnji kvalifikacijski tekmi proti Bolgariji, ki bo v sredo v Splitu, nujno zmagati.

Z igro Jugoslavija ni zadovoljila. V prvem polčasu je sicer še kar zanesljivo zaustavljala napade Otočanov, ki so imeli le eno priložnost s Flynnom v 34. minuti, ko je Simović odlično posegel. Proti tehničnemu sila skromnemu nasprotniku pa so «plavi» na trenutke vse preveč oklevali. Tako je bilo na primer z Gudljem (ki sicer služi vojaški rok in gotovo ni v najboljši formi, čeprav je bil med najprizadevnejšimi), ki takoj v uvodnih minutah ni izkoristil priložnosti in podal povsem samemu Sušiću. V delno opravičilo jim lahko štejemo izredno tesno in pa razmočeno igrišče, na katerem je bilo težko uveljaviti tehnično premoč, še zlasti, ker igralci Walesa niso po značilni angleški igri pomišljali pri odbijanju žoge. Lahko le rečemo, da bi Jugoslovani morali tvegati kakšen strel proti nezanesljivemu domačemu vratarju, namesto da bi se vse preveč zadrževali pred njegovim kazenskim prostorom.

WALES — JUGOSLAVIJA 1:1 (0:0)

STRELCA: v 54. min. James, v 81. min. Baždarević.

WALES: Southall, Hopkins, Jones, Vaugham, Price, Ratcliff, James, Flynn (od 82. min. Charles), Rush, Thomas, Jackett.

JUGOSLAVIJA: Simović, Peruzović, Drobnjak, Katanec, Baždarević, Radanović, Zl. Vujović (od 88. min. Z. Cvetković), Sušić, Zo. Vujović, Gudelj, Mlinarić (od 61. min. Halilović).

SODNIK: Fredkriksson (Norveška)

Do preobrata je prišlo v deveti minuti drugega polčasa, ko so domačini po več kot očitnem off-sideu (vsaj tako je bilo videti na televiziji in ta vtis je potrdil tudi upočasnjeni posnetek) povedli. Otočanom je gol vlil novega zanosa, Jugoslovane so prehitevali pri vsaki žogi in že je kazalo, da je poraz neizbežen. Veselinovićevo moštvo je povsem popustilo, delovala ni nobena shema več, napad je bil povsem nemočen, obramba pa se je reševala le v glavnem z zankami off-sidea. Kakovost igre je povsem padla. Otočani so silili z dolgimi podajami čez vse igrišče, tako da je na primer Simovic kar štirikrat zaporedoma žogo odbil do nasprotnega vratarja, od koder so mu jo z eno potezo vrnili.

Lahko rečemo, da je do novega preobrata prišlo z vstopom Halilovića, ki je zamenjal Mlinarića. Halilović, najboljši jugoslovanski strelec, je vnesel nove svežine in prodornosti v napadu. Končno je Baždarević, ki je bil tudi med boljšimi, čeprav ni igral na zanj prikladnem mestu, s precejšnje razdalje le zadel mrežo. Do konca je manjkalo še devet minut, «plavi» pa so srečno zdržali tudi s pomočjo Simovića (ki je ob nekaterih odličnih potezah sicer pokazal tudi nekaj naivnosti), le odnesli dragoceno točko domov.

Jugoslovanska bilanca z Walesom tako ostaja še vedno pozitivna. Doslej so se namreč z njim srečali šestkrat, trikrat zmagali in trikrat igrali neodločeno. Včerajšnji remi pa zna veljati še več, če ga bodo znali sedaj izkoristiti proti Bolgariji.

LESTVICA 4. SKUPINE

Wales	6	2	3	1	7:6	7
Jugoslavija	5	2	2	1	9:9	6
Bolgarija	5	2	1	2	5:5	5
Norveška	6	1	2	3	7:8	4

PREOSTALO SREČANJE: Jugoslavija - Bolgarija (21. 12.)

ITALIJANSKA A LIGA

Rokometaši Cividina brez težav s Cassanom

RIM — Tržaški Cividin je zmagal tudi v tretji povratni tekmi rokometnega prvenstva A lige (severna skupina) in je tako še vedno na prvem mestu lestvice skupaj z Roveretom.

IZIDI: Cividin - Cassano 37:9; Rovereto - Forst 21:18; System Service Rimini - Loacker Bocen 29:26; Cottodomus - Jomsa Bologna 19:20.

LESTVICA: Rovereto in Cividin 18, Forst 12, Cottodomus in Jomsa 10, Loacker 5, System Service 4, Cassano 3.

● **WORLD BOXING COUNCIL (WBC)** je za boksarja leta proglasila Američana Michaela Spinksa, svetovnega prvaka v srednjetežki kategoriji. Michael Spinks je priznanje prejel za «vzorno vedenje tako na ringu kot tudi izven njega in še zlasti za njegovo zanimanje za handikapirane otroke».

● **STEFANEL RECCO,** italijanski vaterpolski prvak in obenem zmagovalec pokala prvakov, bo danes odpotoval v Barcelono, kjer se bo v soboto pomeril s splitskim Poškom, zmagovalcem pokala pokalnih prvakov. Srečanje bo veljalo za evropski superpokal.

Ženski slalom v Sestrieru

Quariova presenetila

Odrezali sta se tudi Tometova in Zavadlavova

SESTRIERE — Po včerajšnjem, drugem ženskem slalomu za svetovni pokal je veselje zavladalo tudi v italijanskem taboru, kjer z začetkom letošnje sezone gotovo ne morejo biti zadovoljni. Maria Rosa Quario je namreč z agresivno in tvegano prvo vožnjo ter s preudarnim drugim spustom pustila za sabo vse svoje nasprotnice in prinesla Italiji prvo letošnjo zmago.

Prva proga je bila zlasti težavna v zgornjem delu, kjer so med drugim izpadle McKinneyeva, Hanni Wenzlova, Pelenova. Quariova pa je zanesljivo premagala vse ovire in drugouvrščeno Eriko Hess prehitela za 47 stotink sekunde. V drugem spustu, ko je že vedela za rezultat Hessove, ki ni bil najboljši, Quariova ni tvegala in se je tako po skoraj enem letu (zadnjič je zmagala januarja na Češkoslovaškem) znova povzpela na najvišjo stopnico.

Solidno so včeraj smučale tudi Jugoslovanke, med katerimi sta Nuša Tome in Anja Zavadlav zasedli osmo oz. deveto mesto. Žal sta tako Leskovškova kot Lesjakova izpadli, medtem ko Peharčeva, ki se je dan prej poškodovala na treningu, ni nastopila.

Prihodnja tekma ženskega svetovnega pokala bo v soboto na Piancavallu, kjer bo slalom, medtem ko se bodo moški spet srečali v nedeljo v Val Gardeni (smuk).

VRSTNI RED

1. Quario (It.) 1'37''66; 2. Steiner (Av.) 1'37''99; 3. M. Hess (Švi.) 1'38''28; 4. D. Tlalka (Pol.) 1'38''54; 5. E. Hess (Švi.) 1'38''61; 6. M. Tlalka (Pol.) 1'39''42; 7. Cooper (ZDA) 1'39''47; 8. Tome (Jug.) 1'39''49; 9. Zavadlav (Jug.) 1'39''84; 10. Gadient (Švi.) 1'39''97; 11. Charvatova (ČSSR) 1'40''45; 12. Magoni (It.) 1'40''83; 13. Frigo (It.) 1'40''98; 14. Grabowška (Pol.) 1'41''08; 15. Guignard (Fr.) 1'41''48.

SKUPNI VRSTNI RED ZA SP

1. E. Hess (Švi.) 111 točk; 2. I. Epple (ZRN) 90; 3. Walliser (Švi.) 51; 4. P. Wenzel in Soelkner (Av.) 47; 6. Charvatova (ČSSR) 44; 7. McKinney (ZDA) 39; 8. Kiehl (ZRN) in Cooper (ZDA) 34; 10. Ehrath (Švi.) 31; 22. Zavadlav (Jug.) 16; 25. Tome (Jug.) 12; 35. Peharc (Jug.) 6.

Košarka: sinoči v Koraćevem pokalu

Bic visoko izgubil v Zaragozi

Zaragoza — Bic 90:62 (44:38)

BIC: Jones 8, McNealy 16, Goti 5, Palumbo 22, Cendarelli 4, Zarotti 2, Fabbricatore 4, Bobicchio.

ZARAGOZA — Kot je bilo pričakovati, so Tržačani visoko izgubili v drugem kolu četrtfinala Koraćevega pokala B skupine v Zaragozi. Odsotnost Tonuta in Lanze se je še kako poznala, saj so bili Tržačani dokaj slabi pod košema. Bic je odlično igral v prvem polčasu in bil povsem enakovreden domačinom, v nadaljevanju pa je popustil in visok poraz je bil neizbežen.

Pri Tržačanih je bil najboljši Palumbo, pri domačem moštvu pa Američana Magee (23 točk) in Allen (24 točk).

Antibes — Carrera 77:71

ANTIBES — Beneški Carreri sinoči ni uspel podvig, saj je po pričakovanju izgubila v gosteh proti francoskemu moštvu Antibesa.

Star — Paok 93:80 (50:24)

VARESE — Hordges (25 točk) in Della Fiori (21) sta bila najboljša strelca v sinočnjem zmagovitem srečanju proti solunskemu moštvu Paok, v katerem se je izkazal Stavropoulos (24 točk).

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Simac — Solent 61:67 (20:41)

MILAN — V drugem četrtfinalnem kolu je milanski Simac nepričakovano izgubil proti angleškemu moštvu Solent iz Southamptona. Pri Milančanih so bili najboljši strelci Boselli (16 točk), Premier (16) in Meneghin (14), pri gostih pa Johnson (39).

Scavolini - Panathinaikos 78:75 (42:41)

PESARO — Z dobro igro Zampolinija (25 točk) in Pondexterja (23) je Scavolini sinoči zasluženo premagal grško moštvo Panathinaikosa, pri katerem je bil najboljši Koroneos (23 točk).

● **SALVATORE LA SERRA,** 25-letni italijanski boksar, je po sobotnem srečanju z Mauriziom Lupinom še vedno v globoki nezavesti.

Kasparov in Korčnoj včeraj remizirala

V deseti partiji šahovskega polfinalnega dvoboja za naslov svetovnega prvaka v Londonu sta včeraj Kasparov in Korčnoj remizirala. Za delitev točke sta se šahista sporazumela v 42. potezi. S tem remijem je mladi sovjetski šahist Kasparov napravil nov in verjetno tudi odločilen korak za končno zmago proti disidentu Korčnoju, ki igra v Londonu izredno slabo. «Železni Viktor» je po šesti partiji, ko je neverjetno izgubil, zašel v krizo, tako da je bilo mlademu Kasparovu odtlej vse lažje osvajati točke in sedaj vodi že s 6:4. Mlademu sovjetskemu šahistu sedaj zadostuje še remi in bo tako prvi finalist tega dvoboja.

Skupina 3: Grčija-Luksemburg 1:0

ATENE — V zadnji kvalifikacijski tekmi za evropsko nogometno prvenstvo v 3. skupini je Grčija včeraj na domačem igrišču tesno premagala Luksemburg z 1:0 (1:0). Edini zadetek je v 19. minuti dosegel Saravakos.

Tekma pa ni imela nobenega pomena več, saj se je v tej skupini za finalni del v Pariz že uvrstila Danska. Veliki poraženec te skupine pa je Anglija. Končna lestvica je naslednja: 1. Danska 13 točk; 2. Anglija 12; 3. Grčija 8; 4. Madžarska 7; 5. Luksemburg 0.

Marino (Cagliari) izključen kar za 8 kol

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je tokrat najhujšo kazen v A ligi naložila Batisti (Lazio), ki bo moral počivati kar tri kola. Poleg tega sta bila v A ligi za eno kolo izključena tudi Piscedda (Lazio) in Verza (Milan).

V B ligi pa je bil kar za osem kol izključen Marino (Cagliari),

KRATKE VESTI

● **DISCIPLINSKA KOMISIJA** mednarodne nogometne zveze UEFA bo danes razpravljala o aferi med Interjem in Groningenom kot tudi o izgredih po tekmah med milanskim moštvom in dunajsko Austrio ter med Luksemburgom ter Anglijo.

● **TUDI ČILE BO PREDSTAVIL** svojo kandidaturo za organizacijo svetovnega nogometnega prvenstva, in sicer leta 1994.

● **V UVODNEM SREČANJU MEDBRITANSKEGA** nogometnega prvenstva je Severna Irska z 2:0 premagala Škotsko.

● **ZDRAVSTVENO STANJE** avstrijskega nogometnega navijača Gerharda Wanningerja, ki so ga Interjevi «navijači» hudo ranili v Milanu, se stalno čeprav počasi izboljšuje.

● **AMERIŠKI BOKSAR** Marvin Camel je ubranil svetovni naslov v lahko-težki kategoriji. V Halifaxu je namreč s KO v 5. krogu premagal Kanadčana Roddyja McDonalda.

NOGOMET

NARAŠČAJNIKI

Breg — Costalunga 1:2 (0:0)

STRELEC ZA BREG: Žgur.

BREG: Bertoli, Debortoli, Senica, Žgur, Ciacchi, Cassani, Tul, Paoli v drugem polčasu Sancin, Barut, Olenik v drugem polčasu Argenti in Biagi.

Brežani so povsem zadovoljili proti prvouvrščeni Costalungi. V prvem polčasu je namreč kazalo, da so plavi prvi na lestvici ne pa Tržačani. Ti so v tem delu le parkrat ogrozili vrata Brežanov, medtem ko so Brežani z ogromno mero borbenosti stalno napadali. V drugem polčasu so Tržačani s pomočjo prostih strelov povedli, predvsem po zaslugi napak Bregove obrambe. (M. T.)

Za Pavlovića (Cividin) je šport predvsem sklepanje novih prijateljstev

Dragoslav Pavlović se je rodil 24. 6. 1953 v Aleksincu v južni Srbiji. Rokomet je začel igrati s petnajstim letom pri Dubočici iz Leskovca. Leta 1976 je s samimi 22 leti odšel v ZRN. Dve leti kasneje se je vrnil domov in je z niškim železničarjem osvojil jugoslovanski pokal. Leto kasneje se je s svojo ekipo prebil do finala Pokala pokalnih prvakov, kjer pa je bil nemški Gummersbach za dva gola boljši. Leta 1981 je odšel v Združene arabske emirate v Abu - dhabi, kjer je zmagal praktično vse, kar se je zmagati dalo.

Italijanski rokometni prvak Cividin je zopet zadel v črno.

Tokrat ne gre sicer za tekmovalni uspeh, ampak je tu govor o uspešni potezi društvenega vodstva, ki je najelo odličnega jugoslovanskega rokometaša Draga Pavlovića. Vrhunskih športnikov ni v našem mestu ravno veliko, zato smo izkoristili priliko in ga po treningu povabili na razgovor, ki se mu je rade volje odzval.

«Zakaj ste se odločili ravno za Trst?» smo ga ogovorili.

«Na trenerja Cividina Lo Duco me veže večletno prijateljstvo, saj je on redno zahajal k nam na razne izpopolnjevanje tečaje, sam pa sem tedaj nastopal za reprezentanco. Že v preteklosti me je vabil, naj pridem v Trst, vendar sem imel takrat druge obveze. No, letos pa sem le lahko sprejel njegovo ponudbo in te odločitve sem zelo vesel, saj se pri vas zelo dobro počutim.»

«Čeprav ste v Trstu šele dober mesec dni, ste si verjetno že ustvarili mnenje o kakovosti italijanskega rokometa...»

«Rokomet je v Italiji pravzaprav še v povojih. Sicer pa je v zadnjem času naredil velik skok naprej, saj se spomnim, da sem pred kakimi osmimi leti videl igrati tržaško moštvo in takrat je bila raven igre res skromna. Da bi se Italija povzpela v srednji evropski razred, pa je potrebno še veliko več sistematičnega dela z mladimi in boljšo organizacijo. Za hitrejši napredek je odločilen prispevek, ki ga dajejo tuji igralci, saj so mladim za zgled in jih lahko mnogo naučijo.»

«Torej se v svojem novem moštvu počutite kot učitelj?»

«Sploh ne! Imam se za prijatelja, ki želi soigralcem pomagati in prenašati nanje svoje izkušnje. Zame je šport predvsem sklepanje novih prijateljstev in ima nenadomestljivo vlogo pri spoznavanju in sporazumevanju med narodi. »

«Cividin je v vrhu italijanskega rokometa že vrsto let. Tržaška publika se je že nekoliko razvadila in ji državni naslovi niso več dovolj...»

«Tega se pri klubu tudi zavedamo, zato bomo naše navijače skušali navdušiti z dobro in atraktivno igro. Seveda bi prav prišel tudi kak uspeh v evropskem merilu, vendar je to odvisno od žreba. Z nekoliko sreče bi lahko prišli do tretjega kola, dalje pa je zaenkrat praktično ni mogoče.»

«Če želite nastopati v «Pokalu državnih prvakov», morate seveda zopet osvojiti državni naslov...»

«Mislim, da to ne bo problem, saj moramo le nekoliko izboljšati uigranost. Ko bomo to dosegli, v Italiji ne bomo imeli enakovrednega nasprotnika.»

«Kakšno pa je trenutno stanje v prvenstvu?»

«Prvi del se bliža koncu, nakar bo prvenstvo približno dva meseca prekinjeno zaradi priprav reprezentance na kvalifikacijski turnir za nastop na olimpijskih igrah. Nato bodo na sporedu še odločilne tekme «play-off» za državni naslov.»

«Ker ste že omenili olimpijske igre, kakšno je vaše mnenje o možnostih Jugoslavije v Los Angelesu?»

«Mi imamo sedaj mlado ekipo, ki jo čaka še mnogo dela. Vsekakor popolnoma zaupam našim strokovnjakom in igralcem in menim, da se bodo borili za eno od kolajn.»

«Kako bi se Cividin odrezal, če bi nastopal v jugoslovanski prvi ligi?»

«Prav gotovo bi ne imel nobene možnosti za obstanek v ligi.»

«Katera je vaša glavna odlika?»

«Redko govorim o sebi. Raje prepuščam drugim, da sodijo o moji igri. Mislim pa, da je zame velika prednost, da streljam na gol tako z desno, kot z levo roko. Ko sem bil mlajši, sem želel na vsaki tekmi doseči čimveč golov, sedaj pa mi je v večje zadoščenje, če s svojo igro pripravim soigralcem prostor za ugoden strel na vrata in za dosego gola.»

«Kaj pa vaša šibka točka?»

«Trenutno se mi pozna, da štiri mesece nisem treniral in igral, zato sem nekoliko slabši v obrambi. Prepričan pa sem, da bom to pomanjkljivost s treningi odpravil.»

«Kaj je potrebno za uspeh v vrhunskem športu?»

«Telesne predispozicije, talent, samoodrekanje, volja do dela, predvsem pa delo, delo in delo.»

«Ali vas bomo prihodnje leto še lahko gledali v dresu Cividina?»

«Vabilo, da pridem v Trst, sem sprejel z namenom, da ponovno osvojimo državni naslov in da se skušamo prebiti čimdalj v pokalu državnih prvakov. Če sprejmem kako obvezo, grem rad do konca.»

Zadnji odgovor je bil torej jasen. Pavlović je človek, ki ve, kaj hoče in zato je v športu tudi uspel. (Mig.)

Pred sobotnim srečanjem košarkarske C-1 lige Jadran - Budrio v Trstu

Zanolini (Budrio): «Bojimo se predvsem Viteza in Bana»

Po nedeljski lepi in izredno dragoceni zmagi v Forliju bo Jadran v soboto ob 20.30 v tržaški športni palači igral v 13. kolu košarkarskega prvenstva C-1 lige proti moštvu Budria Be.Ca.

Adriano Zanolini je «le» tajnik Budria, je pa «živ in pečen» v tem društvu in velik poznavalec te lige.

Zanolinija smo pozvali po telefonu.

«Gospod Zanolini, verjetno niste pričakovali, da boste po 12 kolih tako visoko uvrščeni...»

«Tudi sami nismo pričakovali, da bi po 12 kolih imeli kar 16 točk. Resnično, startali smo izključno s ciljem, da ostanemo v ligi, saj smo se v prejšnjem prvenstvu s težavo rešili pred najhujšim.»

«Ste se verjetno krepko ojačili...»

«Nikakor ne! Naši mladi igralci imajo le leto več izkušnje v tej ligi. Mislim, da je to glavni vzrok naših dosedanjih in upam še nadaljnjih uspehov.»

«Vašemu sobotnemu tekmecu pa doslej ni šlo vse najbolje.»

«Zares ne vem, kako to. Jadranovo moštvo zelo cenim. Predvsem sem navdušen nad dvema Jadranovima igralcema, nad Banom in Vitezom. To sta košarkarja, ki sodita v višjo kategorijo. In prav Bana ter Viteza se v soboto najbolj bojimo. V Trstu nas čaka zares težka naloga.»

«V naših dosedanjih intervjujih smo naše sobesednike vprašali za mnenje po dosedanjih kolih v tej ligi. Tudi vam bi zastavili enako vprašanje.»

«Nedvomno je, da je letošnje prvenstvo izredno izenačeno. To jasno vidimo že po lestvici.»

«Zakaj pa taka izenačenost?»

«Predvsem bi omenil, da je tehnično liga nedvomno kakovostnejša od prejšnjih let. Že dejstvo, da vodi moštva v tej ligi nekaj trenerjev s prvoligaško izkušnjo, je tudi jamstvo za kakovostni tehnični skok. Tudi mi imamo takega trenerja. To je Pellanera, ki je dolgo let igral v prvi italijanski ligi.»

«Opazili smo tudi, da so društva iz leta v leto bolj organizirana, imajo skoraj že profesionalno strukturo.»

«Tudi to je eden in zelo pomemben razlog. Tudi mi smo se v tem smislu skušali bolje organizirati za to sezono. Napravili smo, in mislim tudi uspešno, široko reklamno akcijo. Organizirali smo mlade navijače, ki so nam na domačih tekmah še kako dragoceni. Vsi se počasi zgledujemo po prvoligaških klubih, ki imajo zelo dobro in organizirano društveno strukturo. Pri tem pa bi dodal še en razlog letošnje velike izenačenosti. V tej ligi nastopa tudi več košarkarjev s prvoligaško izkušnjo. Igralci kot Benelli, Solfrizzi, Schober so tehnično ogromno doprinesli tej ligi. Skratka italijanska košarka je v stalnem razvoju, zato ni čudno, da se tudi v tretji ligi opažajo določeni pozitivni premiki.»

«Ekipa, ki vas je doslej najugodneje presenetila?»

«Najugodnejše presenečenje v tej ligi je verjetno prav naše moštvo. Sicer pa bi omenil bocensko Fiammo. To je zelo uigrana in homogena celota. Tehnično pa je gotovo najboljši Stefanel iz Trevisa.»

«Katero moštvo pa vas je razočaralo?»

«Po mojem več ekip ni izpolnilo pričakovanj. Caveja iz Forlija se je krepko ojačila. To velja tudi za Castelfranco. Oba pa sta razočarala. Enako velja za Maltinti. Glede Jadrana ne bi dejal, da je razočaral, saj je izgubil nekaj košarkarjev. Razočarali so tisti, ki so se ojačili, dosegli pa so doslej bore malo.»

«In še predvidevanje za soboto?»

«Da bomo lahko v Trstu uspeli, bomo morali dati vse od sebe in predvsem zaustaviti dva najboljša Jadranova strelca Bana in Viteza.»

(B. Lakovič)

Dosedanji izidi Budria Be. Ca.

Faraboli - Budrio	81:88
Budrio - Stefanel	64:69
Fulgor - Budrio	59:68
Monkey's - Budrio	53:62
Budrio - Fiamma	65:64
Maltinti - Budrio	75:64
Budrio - Servolana	63:59
Delfino PS - Budrio	80:83
Budrio - Abitare UD	80:81
Budrio - Ceam Bologna	70:79
San Bonifacio - Budrio	83:85
Budrio - Castefranco	75:63

Budrio je torej z osmimi zmagami in štirimi porazi na petem mestu lestvice s šestnajstimi točkami. Njegova «koš-razlika» pa je 855:848. Zanimivo je, da je moštvo skoraj vedno zmagalo z minimalno razliko in tudi z dokaj nizkimi izidi, kar kaže, da igra dobro v obrambi in zagrizeno do poslednjih sekund.

Ob robu naših nogometnih igrišč

Henrik Čuk

«Od Primorca sem več pričakoval»

Derbiji med našimi ekipami so vedno v središču pozornosti. Posebno letos z zanimanjem sledimo tržaško - goriškim derbijem v tretji amaterski ligi. Prav po nedeljskem srečanju Mladost - Primorec smo se odločili za krajši razgovor s trenerjem Primorca Henrikom Čukom.

Slednji je prevzel vodstvo ekipe šele pred enim mesecem, ko je tik pred tekmo Romana - Primorec odstopil Bogdan Čuk. V nokometnih krogih je Henrik Čuk dobro poznan, saj je začel igrati nogomet že v mladih letih in ker v domači vasi ni bilo nogometnega kluba, je prej nastopil pri tržaški Ederi, nato pa pri Sv. Ani. Ko so leta 1966 obnovili v Trebčah športno društvo Primorje, je takoj prestopil k domačemu društvu in več let igral v članski ekipi. Leta 1972 je opravil tudi trenerski izpit, ki ga je organizirala Nogometna zveza, ter nato nekaj časa igral in treniral pri društvu Polisportiva Opicina.

V sezoni 1979/80 je prevzel vodstvo članske ekipe Primorca, ki je igrala v drugi amaterski ligi, vse do 13. kola, ko je podal odstavko. Kljub temu je vedno ostal v krogu društva in lani prevzel mesto tehničnega vodje, katerega je opravljal tudi letos. Po odstopu Bogdana Čuka (8. kolo) pa je prevzel mesto trenerja članske ekipe.

«Kako se počuti trener, ko mora v teku prvenstva nadomestiti trenerja, ki odstopi?»

«Moj letošnji primer morda ni kot mnogo ostalih, saj z Bogdanom sva in bova dobra prijatelja in zato le nadaljujem njegovo delo, kar mi ni težko, saj sem z njim že itak sodeloval. Pri tem pa bi le pripomnil, da kot trener nameravam ostati pri Primorcu le do konca letošnje sezone.»

«Kaj misliš o letošnjem prvenstvu, ko igrate skupaj z goriškimi ekipami?»

«Poteza se mi zdi zelo pozitivna, saj se goriški in tržaški nogomet nekje razlikujeta. V medsebojnih srečanjih pa se eni kot drugi lahko nekaj naučimo. Edina negativna plat so potovanja, kar za ekipe tretje amaterske lige, ki nimajo velikih dohodkov, morda delajo nekoliko preglavic blagajnikom društev.»

«Je ekipa Primorca doslej izpolnila pričakovanja?»

«Po pravici povedano od Primorca sem čakal mnogo več. Morda letos smo imeli preveč poškodb in kar me še najbolj preseneča, je, da mladi nimajo več navdušenja, kot smo ga imeli mi. Trenutno mislim, da nimamo velikih možnosti za napredovanje. Vseeno pa ne nameravamo popuščati. Počakali bomo do konca prvega dela prvenstva in nato naredili kratek obračun. Če ne bomo več v krogu najboljših, je razumljivo, da moramo takoj začeti pripravljati ekipo za prihodnjo sezono.»

«V nedeljo ste igrali derbi z Mladostjo. Kako je potekal in kaj se ti zdi doberdobska enajsterica?»

«Veter je precej oviral reden potek derbija, v katerem je prej prevladovala Mladost nato pa mi. Zato mislim, da z remijem nismo prav nič ukradli, čeprav moram priznati, da si je morda Mladost zaslužila zmago. Kar se pe tiče ekipe Mladosti, mislim, da posamezni nogometaši preveč protestirajo in zato predvajajo napeto in živčno igro, ki gotovo ekipi ne leže. V glavnem sheme igre niso slabe. Z bolj umirjeno igro bi Mladost nedvomno lahko prikazala boljši nogomet in tudi rezultati ne bi izostali.» (Bruno Rupel)

S prvega finala v Dolini

V Dolini je bil v torek prvi finale pokrajinskega odbojkarskega prvenstva deklic, v katerem je Friulexport premagal Breg. Na sliki: posnetek s te tekme

Čeprav se je uradno končala regatna sezona

Kljub zimi Sirena na morju

Oktobra se je uradno končala regatna sezona. To pa še ne pomeni, da jadralci sedaj mirujejo. Aktivni so predvsem mladi jadralci klubov enajste cone, ki sega od Chioggie do Milj. Kljub hladnemu vremenu mladi jadralci pridno trenirajo na morski gladini pred klubom SVOC (Società velica Oscar Cosulich) v Tržiču. Teh treningov se udeležujejo tudi jadralci Tržaškega pomorskega kluba Sirena.

Treninge so pričeli že 20. novembra. Poleg jadranja se učijo tudi teorije. Po končanem treningu trenerji obrazložijo jadralcem, v čem grešijo in kako morajo odpraviti napake, da bodo postali bolj vešči.

Treningi predstavljajo za naše jadralce, ki so že itak preobremenjeni z drugimi šolskimi in izvenšolskimi dejavnostmi, še dodaten napor in izgubo prostega časa. Njihov konec tedna zgleda približno takšen: ob sobotah popoldne pripravijo jadrnice, jadra in vse, kar spada k temu, ob nedeljah navsezgodaj odidejo v Tržič, kjer trenirajo več ur na morju, nato pa imajo še teorijo. Sledi pospravljanje in povratek domov.

Po današnjem treningu bodo jadralci spet na morju 5. in 9. februarja, nato 11. in 25. marca, nakar se bo aprila že začela uradna tekmovalna sezona.

(AD)

Kovačič: «Naš cilj je obstanek v ligi»

Nova Gorica — Železničar 3:1

Pred polno dvorano gledalcev je novogoriška šesterka, ki nastopa v prvi jugoslovanski odbojkarski zvezni ligi, osvojila svoj drugi par prvenstvenih točk.

Po tekmi nam je trener Novogoričank Kovačič izjavil naslednje: «Tokrat smo odločno zaigrali in dokazali, da sodimo v sredino lestvice. Naš cilj je namreč obstanek v ligi in če nadaljujemo po tej poti, ga bomo prav gotovo dosegli.»

OBVESTILA

Športna šola Trst

sporoča, da bo prva seja novega odbora v sredo, 21. t.m., ob 20. uri v Ul. sv. Frančiška 20. Zaradi določitve funkcij v novem odboru je zaželena prisotnost vseh izvoljenih odbornikov.

ŠZ Bor — atletska sekcija

obvešča, da bo seja odbora sekcije 15. t.m., ob 19. uri na «Prvem maju».

ŠD Mladina

prireja od 26. 12. do 1. 1. 1984 zimovanje v Kranjski gori. Vpisovanje v Domu A. Sirka v Križu (tel. 220-505) od 18. do 22. ure.

ŠD Breg - smučarski odsek

organizira 8., 15., 22. in 29. januarja 1984 smučarski tečaj z izletom v Sappado. Vpisovanje in informacije na sedežu društva, jutri, 16. t.m., od 20. do 21. ure.

Jugoslovanski pokrovitelj za goriške hokejiste UGG

Goriška ekipa hokeja na kotalkah UGG, ki nastopa v prvenstvu A lige ima od petka dalje novega sponsorja, kemično tovarno Saponia iz Osijeka. S tem se je goriško društvo rešilo iz slabega finančnega položaja, zaradi katerega je bilo v dvomu, ali bo letos sploh nastopilo v prvenstvu.

Na uradni predstavitvi novega pokrovitelja, ki je bila v mali dvorani Goriškega telovadnega združenja, je predsednik UGG Gino Cociani poudaril pomembnost sodelovanja, tudi na športnem področju, med italijanskimi in jugoslovanskimi športnimi, oziroma gospodarskimi organizacijami.

Predstavnica Saponie Vilakovič je v svojem nagovoru podčrtala, da abinacija Saponia-UGG dokazuje, da šport ne pozna meja in prispeva k utrjevanju prijateljskih odnosov

Abinacija, kot je dejal goriški župan Scarano, potrjuje težnje po skupnem sodelovanju in to je še posebej pomembno v sedanjem trenutku gospodarskih težav, s katerimi se srečujeta obe državi. (pr)

Drevi predavanje naših alpinistov

Drevi bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) v organizaciji SPDT predavanje naših alpinistov Igorja Škamperleja in Lucijana Cergola na temo «Odprava na Anapurno I». V predavanju, ki bo opremljeno z barvnimi diapozitivi, bosta zamejska alpinista opisala pred kratkim končano odpravo na himalajski osemtisočak Anapurno I, ki ni uspela v svojem namenu osvojitve vrha preko južne stene zaradi izredno slabega vremena. Predavanja se bodo udeležili tudi ostali člani te slovenske odprave. Predavanje se bo pričelo ob 20. uri, nanj pa so vabljeni vsi.

Smučarska sezona SPDT

Čeprav je že solidno pritisnil mraz in je ponekod že zasnežilo, kaže, da «strastni» smučarji še ne mislijo na smučarsko sezono, ali nanjo še niso psihološko pripravljeni. Tako si lahko tudi razlagamo dejstvo, da se je doslej na smučarski tečaj SPDT vpisalo tako malo ljudi, ki ne napolnijo niti enega avtobusa, čeprav jih je bilo druga leta najmanj za dva ali tri. Vpisovanje se bo sedaj nadaljevalo vsak torek na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20/2) od 20. do 21. ure, ob redni odborovi seji do konca leta.

Iz planinskega sveta

Tečaj, ali pa samo smučarski izleti, bodo na sporedu vse štiri nedelje januarja, vse podrobnosti pa bomo še javili.

Izlet na Javornik

SPDT prireja to nedeljo, 18. decembra, avtobusni izlet na Javornik ob priliki tradicionalnega množičnega pohoda na ta hrib na Notranjskem. Avtobusni izlet bo skupno s planinci Obalnega planinskega društva iz Kopra. Tisti, ki bi se radi izleta udeležili, naj telefonirajo tajniku SPDT Ervinu Gombaču (tel. 754-742) do vključno jutri.

Izlet je primeren za vse in bo potekal ob vsakem vremenu.

Decembrska številka Planinskega vestnika

Tudi zadnja letošnja številka Planinskega vestnika prinaša lepo število zanimivih člankov in opisovanj gorskih dogodivščin. Na prvem mestu je objavljen del govora častnega predsednika Planinske zveze Slovenije dr. Mihe Potočnika ob priliki otvoritve Doma Petra Skalarja na Kaninu z dne 2. oktobra, torej prav na dan, ko so zamejski planinci odprli planinski Dom Mangart v Žabnicah v Kanalski dolini. Na drugem mestu je zelo izčrpen in zanimiv filozofsko-planinski članek Mitje Koširja z naslovom «Poti in razpotja». V njem vzporeja filozofijo in alpinistični pogled na svet dveh markantnih osebnosti slovenskega planinstva: dr. Klementa Juga v začetku stoletja in pa seveda Nejca Zaplotnika v današnjem času. Oba alpinista imata mnogo skupnega, recimo strasten pristop do alpinizma in pa zgodnjo smrt v steni, filozofsko pa se precej razhajata, saj je bil Jugu alpinizem iskanje najvišjih moralnih vrednot v življenju, Zaplotniku življenje samo, iz katerega so izhajale vse nadaljnje predpostavke.

Prijeten je tudi članek izpod peresa Marjana Krišlja «Sličice sedemnajstega septembra», ki govori o «ozadju» otvoritve razširjenega Triglavskega doma na Kredarici prejšnjega septembra. Peter Makrič objavlja že tretji del daljše raziskave «Psihologija 8000 m», v katerem analizira psihološke reakcije slovenskih alpinistov, ki so se pred dvema letoma odpravili na Lhotse v Himalaji.

Torej tudi tokrat imamo pred sabo zanimivo in pestro revijo, pri kateri je v zadnjem času najbolj hvalevredno to, da se vse pogosteje pojavljajo razprave, raziskave, zanimivosti in tisto, kar je «ob» planinstvu, in da je pravzaprav vedno manj takih opisov planinskih ali alpinističnih tur, ki so večkrat le sami sebi namen, ne da bi prinašali kaj novega.

Dosedanji vzponi na Everest

Do konca letošnjega monsunskega obdobja se je povzpelo na Mount Everest v natanko 30 letih, odkar sta se Hillary in Tensing 29. maja 1953 kot prva povzpela na najvišjo goro sveta, vsega skupaj 135 gornikov. Če bi vse, ki so prišli na sam vrh razvrstili po državah, dobimo zelo nazorno podobo. Nekaj posameznikov je bilo sicer večkrat na vrhu Everesta, vendar tega v številu 135 ne upoštevamo. Statistični podatki pa so naslednji: Nepalci imajo 27 pristopov, od tega štiri kar dvakrat, Američani 17, Nemci 13, Kitajci 12, Sovjeti 11, Indijci 9, od tega eden dvakrat, Japonci 8, od teh dva dvakrat, Avstrijci 7, Italijani 6, od tega eden dvakrat, Švicarji 6, Angleži 5, Poljaki 5, Jugoslovani 4 leta 1979, Francozi 3, Novozelandci 2, Španci in Južni Korejci pa po enega.

DUŠAN JELINČIČ

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 10.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Strettọ De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

15. decembra 1983

Predolga parlamentarna pot zakona o spolnem nasilju

RIM — Vse kaže, da se bo razprava o zakonskih osnutkih o spolnem nasilju zavlekla v nedogled. V sredo je pravosodna komisija poslanske zbornice z enim glasom večine zavrnila predlog, da bi o zakonskem osnutku komunistične poslanke Angele Bottari razpravljali s pospešenim postopkom in tako mora zakonski osnutek začeti svojo parlamentarno pot znova, ne glede na dejstvo, da ga je ista komisija že odobrila v prejšnji zakonodajni dobi.

Vendar zopetna razprava o zakonskem predlogu o spolnem nasilju ne bi bila najhujše zlo saj bi pomenila le nekoliko daljše roke odobritve, najhujše je, da se stranke glede pristopa do tega vprašanja povsem razhajajo. K temu gre dodati še dejstvo, da so se predlogu Bottarijeve pridružili še drugi osnutki, ki so jih pripravili demokristjani, socialisti, misovci in republikanci.

Komisija bo začela razpravo o teh osnutkih po novem letu. Prva odločitev, glede katere ni bilo doslej še nobenega soglasja, zadeva postopek v obravnavi predlogov. Komunistična zahteva o hitrem postopku je bila zavrnjena, socialisti se potegujejo za to, da bi komisija zasedala na zakonodajni ravni, republikanci so pa mnenja, da bi morala komisija izdelati dokončno besedilo predloga, ki bi ga nato predložili kot celoto v odobritev skupščini. Obema predlogoma pa nasprotuje krščanska demokracija, ki trdi, da je problem spolnega nasilja tako obsežen in tako važen, da o njem mora razpravljati parlamentarna skupščina v celoti.

Postopek pa je le prvi od številnih spornih problemov. Eden najbolj zapletenih je problem, ali se na procesu zaradi spolnih prekrškov in spolnih nasilnih dejanj feministična gibanja lahko prijavijo sodišču kot prizadeta stranka. S tem stališčem soglašajo komunisti in socialisti, medtem ko mu odločno nasprotujejo demokristjani. Tudi republikanci imajo svoje pomisleke in menijo, da bi širše vprašanje prijavljanja organizacij kot prizadetih strank morali rešiti z reformo kazenskega postopnika. Z načelnega vidika je stališče nedvomno sprejemljivo, v praksi pa to pomeni praktično odgoditev problema v nedogled, saj o reformi kazenskega postopnika stranke razpravljajo skoraj dvajset let, ne da bi naredile v tej smeri kakšen konkreten korak.

Stranke zvračajo druga na drugo odgovornost, da je bila parlamentarna pot zakonskih osnutkov o spolnem nasilju prekinjena in da bo treba sedaj začeti spet vse znova. Težava, s katero si nove norme utirajo pot, je odraz tudi vseh tabujev do spolnosti, ki so prisotni v italijanski družbi. K tem zaprekam pa se poleg vsega pridružuje še strankarsko taktiziranje, kar prispeva k še večjemu zavlačevanju.

Krst v znak zahvale

V znak zahvale, da je srečno preživela v katastrofi kolumbijskega letala pri Madridu, se je dala neka francoska družina krstiti. Patrick Neger, njegova žena Elisabeth in 3-letna hčerka Katy ter 23-mesečni sinček Ludovic, ki pa je zadobil težke opekline, so bili med 12 preživelimi nesreče, v kateri je umrlo 193 oseb. Zanimivo pa je tudi to, da jih je krstil italijanski duhovnik Carlo Giacomuzzi, ki je sam preživel nesrečo prejšnjo sredo, ko sta na madridskem letališču trčili dve letali

V Rebibbii bo papež srečal Alija Agco?

RIM — Spet se vztrajno širijo govorice, da bo papež Pavel Janez II. med božičnimi in novoletnimi prazniki srečal svojega napadalca Turka Alija Agco, ki prestaja visoko zaporno kazen v rimskem zaporu Rebibbia. Novost v teh govoricah, ki pa jih Vatikan ni nikoli zanikal, zadeva dan srečanja, ki so ga od 26. prenesli na 27. december ob 11. uri. Zaradi obzira do Vatikana pravosodno ministrstvo tega srečanja niti ne napoveduje in tudi zanikuje ne, čeprav šušljajo, da bo v zaporu papeža sprejel osebno minister Martinazzoli. Papež in njegov atentator naj bi se srečala po maši, ki jo bo sveti oče daroval v zaporu, tik preden bo zapustil zgradbo. Srečanje naj bi bilo na štiri oči in v skrajno zasebni obliki.

Ker je papež z več dejanji obrnil hrbet do njegovega prihoda na prestol sv. Petra uveljavljenemu obnašanju (pred nekaj dnevi je obiskal luteransko cerkev v Rimu), bi takšno dejanje ne predstavljalo več kakšne posebne novosti.

Usmerjeno izobraževanje in razvoj kmetijstva

KOPER — Obalno območje nima nikjer toliko neizkoriščenih rezerv, kot prav v kmetijstvu. K večji pridelavi in predelavi hrane pa bi v veliki meri pripomoglo tudi primerno zastavljeno izobraževanje, so menili na posvetu šolniki, predstavniki agroživilstva in medobčinske gospodarske zbornice, ko so obravnavali nadaljnjo usodo dislociranega oddelka za izobraževanje kmetijstva na obali. Izhajajoč iz ugotovitve, da bo zemljo raje obdeloval tisti, ki ob njej živi in jo dovolj pozna, so menili, da bi ukinitev kmetijskega oddelka usmerjenega izobraževanja lahko pomenila hud udarec zastavljenemu razvoju kmetijstva na obali.

V Kopru so že pred 32 leti ukinili kmetijsko šolo. To pa se zdaj občutno pozna, saj je obala prisiljena «uvažati» kmetijske strokovnjake iz drugih območij, po drugi strani pa doslej srednje šolstvo sploh ni navduševalo mladine s tega območja za kmetovanje in pridelovanje hrane. Če bi hoteli v treh obalnih občinah vsaj delno izpeljati velike načrte, ki se porajajo ob oblikovanju novega agroživilskega Sozda, bi morali že zdaj misliti, kako bodo priskrbeli kadre. Ne le strokovnjake, ampak tudi neposredne proizvajalce, ki se še tako na videz preprostega pridelovalnega procesa brez znanja ne morejo lotiti.

Po prvotnih izračunih bi na obalno-kraškem območju potrebovali vsako leto vsaj 60 absolventov kmetijske šole. Poleg tega pa na obali zdaj razmišljajo, da bi dislociranemu oddelku za kmetijstvo pridružili še oddelek za ribištvo. Ta oddelek bi glede na razvoj in načrte pridobivanja hrane iz morja, morali okrepiti še za potrebe školjkarstva, ribogojstva in predelave rib

Vse to pa je odgovorne in združenega dela (kadrovske delavce in načrtovalce proizvodnje), šolnike in druge načrtovalce družbenega razvoja napeljalo na misel, da bi morali na obalnem območju prej razmišljati o ustanavljanju nove agroživilske šole, nikakor pa ne o ukinitvi edinega dislociranega oddelka, ki je zaživel šele v lanskem letu in je pravzaprav pomenil temelj za izvajanje drugačne politike pri proizvodnji hrane.

Neobičajen lovec

PEKING — *Lov je lahko strast, šport ali obsodbe vredna aktivnost, odvisno pač, s katerega zornega kota gledamo nanj. Dejstvo pa vsekakor je, da je lov ena najstarejših veščin človeka, ki se je tej dejavnosti od vedno udajal. Vendar naš namen ni tu napisati zgodovine lova, ampak posredovati vest, ob kateri bodo sodobni lovci (in ne samo ti) gotovo obstrmeli.*

Na Kitajskem živi danes 74-letni He Guangwei, lovec na tigre in leoparde, ki je v preteklosti spet oživil podvige legendarnega Wu Songa. Wu Song, ki je živel pred 900 leti, je bil znan, ker je lovil žive tigre in leoparde.

Prav tako tudi He Guangwei, ki se je poslužil zelo enostavne metode: ko je našel zver, ji je šel nasproti, ta ga je napadla, sam se je bliskovito umaknil in jo udaril po nosu, nato pa jo hitro zaprl v kletko. Na ta način je v svoji «karieri» ulovil v petdesetih letih 230 leopardov, 7 tigrov ter ubil 700 merjascev in 800 krvoločnih volkov.

Nove usmrtitve v ZDA

NEW YORK — V teh urah bodo v ZDA spet justificirali tri obsojene na smrt, razen seveda, da v zadnjem trenutku oblasti ne sprejmejo prošnje za pomilostitev. Vest, ki je prišla včeraj iz New Yorka je seveda premisleka vredna, saj v svetu in samih ZDA se še niso polegle polemike v zvezi z usmrtitvijo Roberta Sullivana. Kot znano, so Sullivana usmrtili dva tedna od tega in to kljub posegu papeža Janeza Pavla II.

Dve eksekuciji sta «predvideni» v državi Georgia, kjer že 19 let ni bilo nobene usmrtitve, ena pa bo v Louisiani.

Roberta Wayna Williamsa (starega 31 let) bi bili morali usmrtiti že sinoči. Obsojen je bil zaradi uboja nekega paznika, njegov odvetnik pa je že dejal, da bo prosil zvezno sodišče za pomilostitev. Sam Williams je dejal: «Rade volje bom sprejel dosmrtno ječo. Vsak dan že dovolj trpim zaradi tistega, kar sem storil in stalno molim za svojo družino in družino svoje žrtve. Nisem hotel ubiti.»

Ostala dva obsojenca pa sta 38-letni Otis Stephens in 53-letni John Smith. Prvi je med nekim ropom ubil policaja, drugi pa neki zakonski par, zaradi česar je bila tudi njegova žena obsojena na dosmrtno ječo.

Sodstvo zaseglo Cutolov grad

NEAPELJ — Kamoristični papirji, dokumenti in ostali material se lahko skrivajo prav povsod, tako na primer tudi v starodavnih gradovih. Do tega zaključka je prišlo neapeljsko sodstvo, ki je zaseglo grad družine Medici pri Ottavianu. Grad naj bi bil uradno last neke nepremičninske družbe, v resnici pa javna tajnost pravi, da je njegov lastnik sam Raffaele Cutolo.

V gradu naj bi za določen čas bil arhiv kamore, čeprav so poznejše preiskave pokazale, da o arhivu ni ne duha ne sluha in naj bi bili dokumenti v rokah Cutolove sestre Rosette, ki jo policija vztrajno išče. Sicer pa je dala grad zgraditi družina Medici leta 1567. Sestavlja ga kar 58 sob in je v teku let prešel pod mnoge lastnike. Nazadnje je bil «kustos» gradu neki daljni Cutolov sorodnik.

Miki Muster: *Gusarji* (36.)

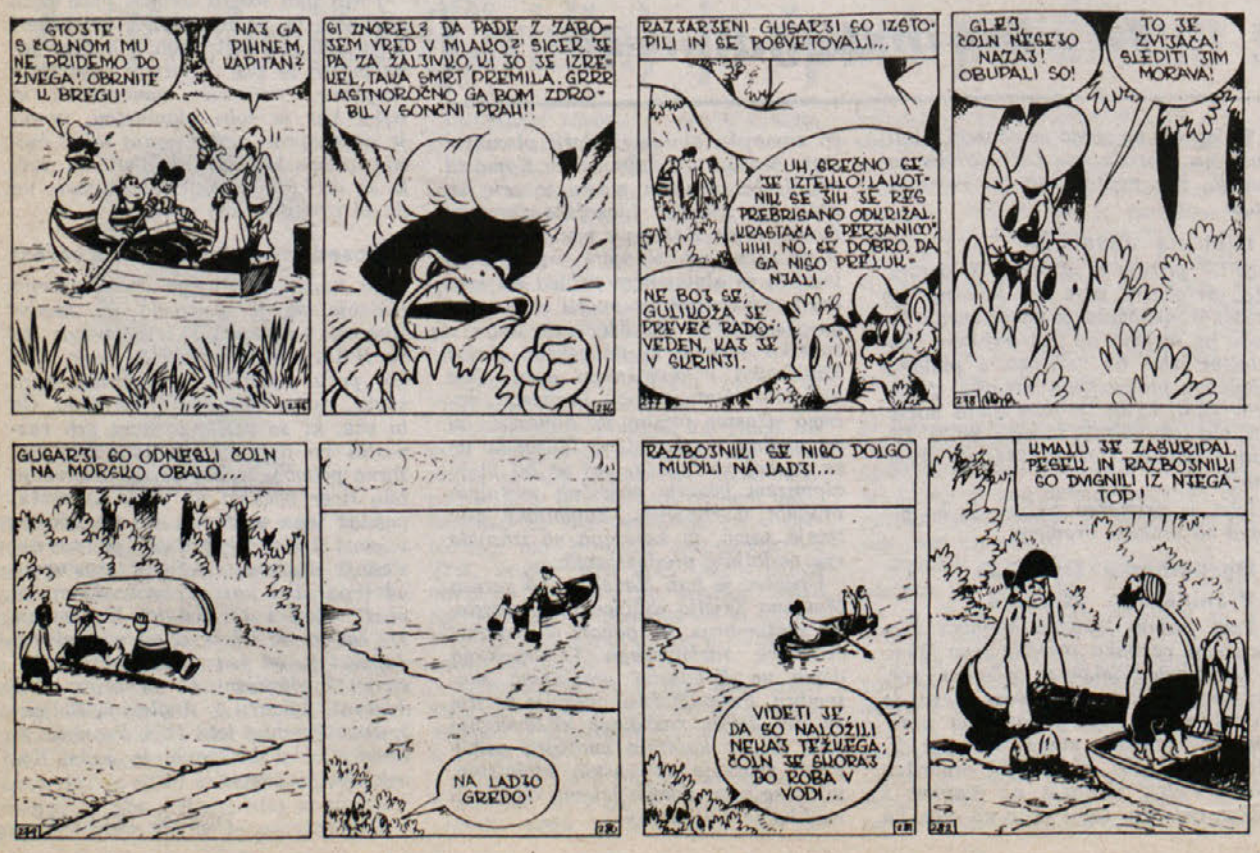

Televizijska reklama škoduje otrokom

RIM — *«Televizijska reklama škoduje otrokom ali ne?» Pod tem naslovom je SACIS sklical okroglo mizo strokovnjakov in v reklamnem sektorju zaposlenih oseb, da bi osvetlil sedanji položaj in poiskal pota, kako zavarovati otroke pred nasilno televizijsko reklamo. Udeleženci te mize so povedali, da različne države na različne načine preprečujejo reklamiziranje določenih proizvodov. Ponekod so prepovedali reklamo določenega proizvoda do večernih ur, drugje pa so preprečili nastop otrok v takšnih oddajah, ki bi brenkala na čustva staršev. Še najbolj daleč so šli v ZDA, kjer so sploh črtali reklamne oddaje namenjene otrokom pod 12 leti. V povsem nasprotno smer so šli v Zahodni Nemčiji. V tej državi so reklamne oddaje TV osredotočili na čas med 17.30 in 21. uro, ki ga otroci skoraj obvezno presedijo pred sprejemnikom.*

Če se sedaj nekoliko pobliže pozabavamo z italijanskim položajem, kjer po zadnjih statistikah v poprečju vsak Italijan presedi pred TV sprejemnikom po tri ure na dan (poprečje, ki smo ga že prekoračili in se že bliža trem uram in pol), tedaj moramo najprej ugotoviti, da obstojnost javnega in zasebnega TV programa povzroča dvojno obnašanje. SACIS, ki nadzoruje javno reklamo, s svojih kanalov obvezno izloča neposredno na otroke naslovljeno reklamo, medtem ko zasebne postaje teh meril ne uvajajo. Od tod tudi vprašanje, kdo naj prepreči negativne vzgojne učinke? Pri iskanju odgovora ni mogoče ne upoštevati množice televizijskih gledalcev v starosti od 5 do 14 let, ki dosega 8 milijonov otrok in mladih, pri čemer niso všteti otroci pod 5 leti starosti, ki še kako upijajo, kar vidijo na ekranu. Nadalje je upoštevati, da so otroci hvaležen subjekt za reklamiziranje in da si je v našem sistemu, ki ima reklamo za dušo trgovine («reklamo plačuje tisti, ki ne oglaša», je šolsko pravilo) skorajda nemogoče zamisliti, da bi se reklama odpovedala pogojevanju določenih izbir, ko pa je ravno to njen poglavitni smoter.

«Še najbolje bo — je dejal Adriano Zanacchi — če bodo to področje urejevali država, samodisciplina, sredstva obveščanja, starši, šola in tudi sami propagandni delavci.»